

DARBININKAS

XLII NR. 12

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY VASARIS - FEBRUARY 12, 1957

Administracija GLenmore 2-6916
Redakcija GLenmore 5-7281

10 CENTŲ

SAUDI ARABIJOS KARALIUS išvyksta. Jį palydėjo į aerodromą viceprez. Nixonas ir jungt. štabo viršininkas adm. Radfordas.

Maskvos aliarmas prieš Lenkiją

LENKAI MANO, KAD TAI TIK NERVŲ KARAS, IR GIRIA AMERIKA

Maskva pereitos savaitės galė davė toną savo ištikimam satelitui pulti dabartinę Lenkijos politiką. Kiekvienas iš satelitų turėjo kaltinti Lenkijos komunistus kuo kitu. Maskvos "Pravda" smerkė Gomulkos žemės ūkio programą. Esą noras naikinti kolektyvinius ūkius bus naudingas buo- žem, bet žalingas smulkiems valstiečiams. Bulgarių spauda aiškino, kad Lenkijoje remiamos kontrevoliucinės idėjos. Vengrijos Kadaras Lenkijos "tautinį komunizmą" lygino su Hitlerio nacionalsocializmu. Čekoslovakijos spaudoje buvo puolama Lenkija už prekybos plėtimą su Vakarais. Rytų Vokietijos bosas Ulbrichtas skelbė, kad Lenkijoje tam tikri "individai" tolsta nuo marksizmo-leninizmo.

Lenkai Varšuvoje tą visą pa-

gal Maskvos direktyvas pradė- tą kampaniją pavadino "nervų karu". Jį bus pažadinę kai kurie nauji Lenkijos komunistinės vyriausybės žygiai. Pirmiausia — Lenkijos derybos su Amerika, kad gautų iš jos ūkinės paramos; taip pat prekybos sutartis su Anglija. Ne paskutinėje vietoje ir Lenkijos atstovo pakeitimas Maskvoje — ten buvo tas, kuris anksčiau Gomulką buvo nugabėjęs į kalėjimą.

Spėjama, kad lenkai į tuos kaltinimus neatsakė.

NAUJI LENKŲ ŽODŽIAI APIE AMERIKĄ

Lenkijos laikraščiai staiga prašneko naujais žodžiais apie Ameriką. Rašo, kad tai visokios pažangos ir gerovės šalis. "Nova Kultūra" laikraštis net rašo, kad kapitalizmas kai kuriuose aukštos kultūros kraštuose pašalino skurdą, kurio negalėjo pašalinti net socializmas.

Vasario 16-ta

paskelbė Lietuvos Diena Illinois gubernatorius William G. Stratton, Pensilvanijos gubernatorius George M. Leach, Ohio gubernatorius C. William O'Neill, Californijos gubernatorius Goodwin J. Knight, Maryland gubernatorius Theodore R. McKeldan.

KOVOTOJAI PRIEŠ KOMUNIZMĄ

Washingtono vasario 10 susiorganizavo "santykių su užsieniais komitetas". Jo pirmas posėdis reikalavo, kad Amerika nutrauktų diplomatinius santykius su komunistiniais kraštais.

Tarp komiteto narių yra buvę gubernatoriai resp. J. Bracken Lee, demokr. Ch. Edison, buvę generolai A. C. Wedemeyer, C. A. Willoughby, penki kongresmanai (tarp jų ir A. M. Bentley).

GEDVILAS PASISKARDENO

Maskvoje vyriausios tarybos suvažiavime M. Gedvilas aiškino, kad teisės principai, kurie "išreškia socializmo dėjas", turi būti tie patys visoje Sovietų Sąjungoje. Taigi pasisakė už vienybę su Maskva. Gedvilas buvo tame suvažiavime teisinių rezoliucijų komisijos pirmininkas.

● New Yorko uosto vilkikų ir tanklaivų streikas tebesitęsia. Derybos nutrūko.

IR MAČASIS KARALIUKAS kelia ranką atsisveikindamas, o ji patį laiko paliečia Mrs. Nixon.

Draugai generolas ir maršalas

Indijoje Sovietų maršalas Zukovas, baigdamas savo viešėjimą, vasario 9 atsiliepė ir apie prezidentą Eisenhowerį bei jo dabar paskelbtą programą vidurinių rytų klausimu. Programą smerkdamas kaip artėjimą į karą, ragindamas suinteresuotas tautas ją atmesti. Zukovas apie Eisenhowerį kalbėjo:

"Eisenhoweris yra mano senas draugas — kaip karys. Aš nežinau, kas iš jo liko kaip kario ir ar dar jis yra tas pats žmogus".

Ta proga tenka priminti,

● Lenkijos valdžia savo pinigą už 4 zlotų už dolerį iki 24. Paskutiniu laikui dolerių pareikalavimas juodojo rinkoje buvo toks didelis, kad už dolerį duodavo iki 100 zlotų.

● Lenkijos delegacija atvyks į Ameriką tartis del paskolos. Numatoma apie 100 mil.

IZRAELIS NEKLAUSO NĖ EISENHOWERIO

Izraelis virto tokiu riešutu, kurio neperkanda nei JT gen. sekr. Hamarskjoldas, nei Amerika. Kreipėsi laišku į Izraelį prezidentas Eisenhoweris. Bet ir jam Ben Gurion per savo atstovą Washingtono pranešė, kad Izraelis nesitrauks iš Gazos ir Aqabos sričių, jei nebus garantijų. Vasario 11 dar kalbėjosi valst. sekr. Dulles su Izraelio atstovu. Dulles įtikinėjo, kad Amerika negalės pa-

remti Izraelio kitų reikalavimų, jei prieš tai Izraelis nepasitrauks. Visom priemonėm Izraelis spaudžiamas, bet iš kitos pusės ir padrasinamas... New Yorko demokratų partija pasiuntė Eisenhoweriui reikalavimus, kad Amerikos delegacijai prie Jungt. Tautų būtų pavesta neremti sankcijų reikalą prieš Izraelį.

Klausimas virto jau prestižo reikalu, prastižo Amerikai ir Jungtinėm Tautom, kad toks mažas nepilnų dviejų milijonų kraštas ir tai dar sukurtas pačių Jungtinių Tautų ne-

beklauso jų nutarimų. Ir Izraelis ir Amerika jaučia šiame ginče Jungtinių Tautų ir Amerikos silpnąją pusę — jų taikoma nelygų masą. Sankcijų netaikė Jungtinės Tautos už agresiją ne tik Sovietų Sąjungai Vengrijoje, bet net toje pačioje Egipto byloje. Jos taiko vieną masą Izraeliui, kitą Egiptui. Kaltino, kad Egiptas sulaužė tarptautinius susitarimus, nacionalizuodamas Sueso kanalo bendrovę, tačiau nereikalavo, kad jis atstatytų status quo ante, kaip to reikalauja iš Izraelio.

Vėžys auga Jungtinėse tautose

Sen. W. Knowlandas vasario 7 senate vėl griežtai pasisakė prieš sankcijas Izraeliui, nes tai būtų dvilypės tarptautinės moralės ženklas. Toji dvilypė moralė auga — sakė Knowlandas — kaip vėžys Jungtinių Tautų širdyje. Paaškino ir vėl, kuo tas dvilypumas reikišias. Esą kai kurios valstybės reikalavo pagreitinti pasmerkti Angliją, Prancūziją ir Izraelį dėl Egipto užpuolimo, bet jos susilaikė balsuojant už Sovietų agresijos sustabdymą Vengrijoje.

KAS GI VALDYS SUESO KANALĄ?

Sueso kanalas jau tiek pravalytas, kad nedidelis laivas jau galėjo praplaukti. Didesniems laivams bus laisvas kanalas nuo kovo. Bet jau dabar suaktualėjo, kas gi valdys ka-

O KAIP GI BUS SU SOVIETAIS?

Sovietai vėl pristatė Egiptui ginklų jau po karo. Pagal JT nutarimą, tai yra draudžiamas dalykas. Ir Sovietai už tai buvo balsavę. Ar dabar Sovietams bus taikomos sankcijos?

● Maskvoje dabar išgrobstoma Lenkijos spauda, iš kurios matyti kitokis gyvenimas Vakaruose nei iš maskvinės spaudos.

Komunistas mėgino apstatyti draugą

Jugoslavijos spauda karštai puola rytų Vokietijos komunistų bosą Ulbrichtą. O priešastis buvo tokia. — Jugoslavijos prekybos rūmų delegacija atvyko į Berlyną tartis dėl prekybos su rytų Vokietija. Perėitą pirmadienį jau buvo susitarta dėl prekybos už 40 mil. dol. Kiaulytė iškilo tik tada, kai reikėjo sutartį pasirašyti. Vokiečių komunistai pareikalavo, kad sutartis būtų pasirašoma vyriausybės vardu. Jugoslaviai atsisakė, jie nėra tam įgaliojami. Jie suprato Vokietijos komunistų triuką — tokio parašo laimėti iš Jugoslavijos faktinį pripažinimą rytų Vokietijos valstybei. Jugos-

slaviai pareiškė protestą ir sėdo į traukinį namo. Po valandos kelionės į jugoslavų kupę įsibrovė vokiečių saugumiečiai ir pareiškė, kad delegacijos pasai negerai. Išlaipino juos iš traukinio ir sunkvežimiu nugabeno į Sovietų karinį štabą. Kitą dieną jugoslavų delegacija jau ne traukiniu nevyko, o lėktuvu atmovė į Miuncheną, iš čia jau į Jugoslaviją.

DUOKIT TIK VALDŽIA

Vokietijos socialdemokratų pirmininkas Ollenhaueris vasario 10, išvykdamas į Ameriką, paskelbė atsisaukimą. Jame aiškino amerikiečiams, kad tegul tik jie bus neutralūs Vokietijos parlamento rinkimuose, tai socialdemokratams, laimėję rinkimus, užsienio politikoje nieko nedarys nesitarę su Amerika, Anglija, Prancūzija. Jie nepasitrauks net ir iš NATO. Parlamento diskusijose CDU kalbėtojas buvo pastebėjęs, kad jeigu laimėtų socialdemokratams, tai jie vykdytų tą pačią užsienio politiką, kurią dabar kritikuoja.

Išvijo dar du

Maskva įsakė išvykti Amerikos karo attachė dar dviem pavaduotojams — kap. P. R. Uffelman ir leit. W. S. Lewis. Kaltina, kad jie fotografavę draudžiamus statinius. Juos gatvėje buvo sumušę, foto kamergą atėmę. Tai vis Maskvos kerštas už sovietinių šnipų teisimą Amerikoje.

Sovietai vėl pasiūlo Vakarų

Sovietų propagandistai pajuto, kad Vakarų kultūrininkai nusisuko nuo Sovietų po jų invazijos Vengrijoje. Menininkai ten nebevyksta, lygiai ir nuo maskvinių meno gastrolių daugelis Europos miestų atsisakė. Sovietams tai nemalonu, ir jų rašytojas propagandistas Ija Ehrenburgas ragina vyriausybę plėsti kultūrinius santykius su Vakarais, nepaisant, ką sakytų Dulles ar Lloydas. Politiniai ar ideologiniai skirtumai gali būti, bet kultūrinis bendradarbiavimas naudingas abiem pusėms. Ir Ehrenburgas pasisako, kad jis vertinąs Amerikos rašytojus, Prancūzijos meną. Norima matyti, vėl prasimušti į Vakarus ir atgauti prarastus kultūrininkus.

Maskva prisipažino pagrobus diplomata

Sovietų vyriausybė vasario 7 prisipažino Švedijos vyriausybei, kad švedų diplomatas, pagrobtas sovietų prieš 12 metų, yra miręs Maskvos kalėjime. Tai Raoul Wallenberg, kuris 1944 buvo atvykęs į Budapeštą kaip tarptautinio raudonojo kryžiaus atstovas. Jis ten aprūpindavo žydus dokumentais, su kuriais jie galėdavo išvykti ir tokiu būdu išvengti nacių koncentracijos

Kupranugariai pavaduoja naftą

Dėl benzino trūkumo Turkoje sunkvežimius vėl išstumia "dykumų laivas" kupranugaris. Tačiau kupranugariai su prekėmis turi sustoti prie sostinės, Jem, o taip pat asilams yra uždrausta įeiti į miestą, kad lankytojams nesugadintų civilizuosios sostinės vaizdo. Vokiečiai rado naftos po jūra

Vokiečių naftos bendrovė jūrose prie Kielio pragrėžė dugną iki 1620 metrų gylio, ir pradėjo tekėti nafta. Dabar apskaičiuojama, ar jos bus tiek, kad apsimokėtų visa brangi eksploatacija. Mėgini- mai surasti naftos šiaurės Vokietijoje davė vaisių — 1952 surado prie Boostedt 1730 metrų gilumoje. Per dvejus metus iš ten gavo 75,000 tonas naftos. Buvo paskiau rasta dar trys vietos, ir Vokietijos naftos produkcija metams pasiekė 260,000 tonų naftos.

● Sovietai vėl pristatė Syri- jai 5 greituosius motorlaivius su 12 instruktorių. Dabar tokių instruktorių Syrijoje esą per 100.

lagerių. Kai 1945 Budapeštą užėmė sovietų kariuomenė, Wallenbergas po 5 dienų dingo. Švedijos vyriausybė parašė Maskvai 49 raštus, kad grąžintų jos diplomata. Maskva vis aiškino, kad nieko apie tokį nežino. Tik kai pernai Maskvoje buvo Švedijos min. pirmininkas, jam pažadėjo dar sykį reikalą iširti. Tik dabar atsakė. Esą Wallenbergas miręs Lubiankos kalėjime jau 1947. Dėl jo kaltas esąs Abakumovas, kuris apie sumtąjį vyriausybei melavęs. Abakumovui lengva dabar kalte suversti, nes jis buvo sušaudytas tuojau sušaudžius Beriją.

ITALIJOS SOCIALISTAI NUO KOMUNISTŲ ATSIKYRĖ

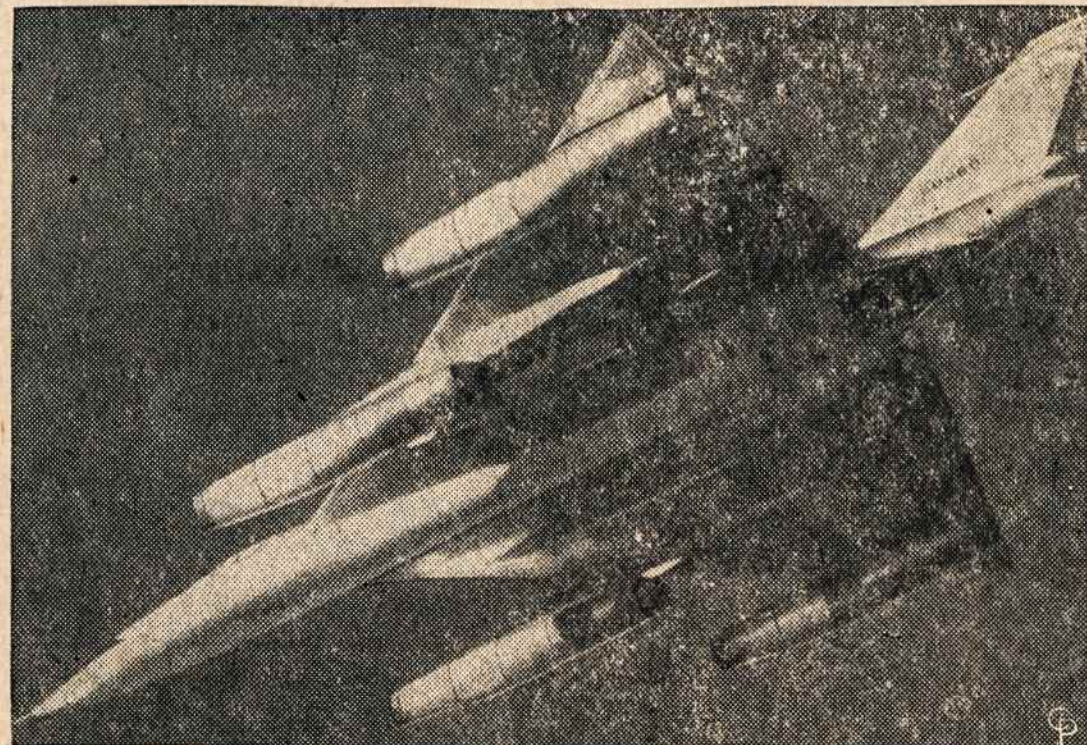
Italijos socialistų partija, vadovaujama Pietro Nenni, vasario 10 nubalsavo atsiskirti nuo komunistų ir susijungti vėl su socialdemokratais, vadovaujamais Saragato ir dalyvaujančiais vyriausybės koalicijoje. Prieš 10 metų Italijos socialistai buvo skile, ir dauguma su Nenni buvo nuėję bendradarbiauti su komunistais. Už tai Nenni buvo gaves ir Stalino taikos premiją. Prieš kiek laiko Nenni pasisakė, kad tos premijos pinigais perduos labdaros reikalams.

AMERIKOS KOMUNISTAM NEBUVO KITOS VIETOS KAIP TIK BAŽNYČIA

Amerikos komunistų partijos suvažiavimas, pirmas po 1950 metų, įvyko šeštadienį New Yorke. Skundėsi, kad apie 20 viešbučių jiems atsakė patalpas. Tad susirinko buvusioje rusų pravoslavų bažnyčioje, kuri dabar vartojama susirinkimams. Prancūzijos komunistų vadas Duclos atsiuntė raštą graudendamas, kad Amerikos komunistai nenukryptų nuo Maskvos politikos. Tam tvirtai pritarė ir Amerikos komunistų pirmininkas Fosteris. Bet jis jau 75 metų, ir širdies liga jam neleido net pranešimo skaityti. Su juo nesutinka partijos sekretorius Eugene Dennis.

Suvažiavimas buvo uždaras. Televizijos reporteriam visi kartojo veik tuos pačius žodžius: "Jokių komentarų" ir stengėsi nusukti veidus nuo fotokameros. Amerikos komunistai sekma- dienį betgi nubalsavo laikytis maskvinės linijos.

● Žydu pasaulį yra 11,810,000. Daugiausia jų Amerikoje — 5,200,000. Sovietų Sąjungoje 2 mil., pačiame Izraely tik 1,585,000.

NAUJAS AMERIKOS BOMBONESIS, greitesnis už garsą, jame igulos 8 vyrai, 95 pėdų ilgio, sparnų plotis 55 pėdos.

Žvejyba drumstuose vandenyse

Sveicarijos negalima taip greit paleisti iš akių. Ji suvaidino savo rolę. Karo metu ji buvo neutralus kraštas. Taigi sykiu buvo ir tarptautinių šnipų centras — ir vokiečių ir santarvininkų. Buvo taip pat ir politinės veiklos centras. Ypačiai rinkosi nepatenkintieji politikai, kurie troško permamų ir Vokietijos ir Rusijos žemėlapyje.

Emė telktis, Sveicarijoje ir lietuvių, kurie siekė savo tautai laisvės, vadinas, turėjo veikti ir prieš Rusiją ir prieš Vokietiją.

Karo pradžioje lietuvių buvo visai mažai. Jei spreštum pagal narių skaičių studentų draugijoje "Lituanian", tai prieš karą joje buvo apie 20 narių, o karo pradžioje beliko trys. Tik 1915 atvyko iš Paryžiaus dr. J. Gabrys su savo "Lietuvos Informacijos Biuru". 1916 trumpam atvyko iš Rusijos dūmos atstovas M. Yčas ir pastoviau iš Amerikos Tautos Tarybos atstovai kun. dr. V. Bartuška, dr. Bielskis ir R. Katuža. Jau 1917 atvyko kan. K. Olšauskas.

Jie emėsi varyti ne tik organizuoti šelpimą, nuo karo nukentėjusiai Lietuvai. Teko jiems organizuoti ir politinį veikimą; pradėdant nuo 1915.

Politinio veikimo ruporas buvo Gabrio informacijos biuras.

Prie jo prisijungė dirbti J. Purickis ir V. Daumantas. Pinigais rėmė iš Amerikos katalikų Tautos Fondas. Biuro reikšmė politiniam darbui buvo ta, kad jis leisdavo į svetimą spaudą apie Lietuvą tikras ar padailintas žinias, taikydamas jas svetimiems. Ir jas labai gaudydavo, suinteresuoti Lietuvos likimu vokiečių ir rusų šnipai.

Karo likimas dar nebuvo aiškus. Lietuviai pasiryžo, kaip sako J. Purickis, pasidalinti rolę.

Vieni palaikė santykius su sąsąrvarės žmonėmis, kiti su vokiečiais.

O buvo ir tokių, kaip J. Gabrys, kurie mokėjo žongliuoti sykiu vienoje ir antroje pusėje. Vokiečiai labai skaitėsi su Sveicarijos lietuviams. Daugiau nei su esančiais Lietuvoje. Priežastis suprantama — Lietuvos gyventojų balso niekas negirdėjo. O čia buvo atvira politinė birža — joje kiekvienas balsas galėjo būti išgirstas, ir dėl to taip jautriai reagavo ir į silpną, palyginti, lietuvių balsą.

Pirmas Sveicarijos lietuvių politinis balsas, rades gyvo atgarsio, buvo 1916 kovo 1—5 konferencija Berne.

Konferencija nutarė "reikalauti taikos konferencijoje gražinti Lietuvai visišką laisvę ir nepriklausomybę".

J. Purickis sako, kad "Sveicarijos lietuviams bene pirmieji bus išskėlę visišką nepriklausomybės reikalavimą". (Pirmasis nepriklausomos Lietuvos balsas.)

LIETUVA 1917 METAIS (4)

vos dešimtmetis). Vadinas, metus anksčiau už Amerikos lietuvių katalikų suvažiavimą Pittsburghe, o tas savo ruožtu buvo anksčiau pasisakęs už nepriklausomybę nei Vilniaus konferencija.

Paliekant šalyje pirmenybės klausimą, tenka pastebėti šiuo atveju, kad konferencijos reikalavimas, paskelbtas spaudoje, labiausiai sujaukino Rusijos atstovą Berne Bibikovą. Per šnipus jis pasistengė išaiškinti, kad t. e. konferencijos dalyviai.

Vieną iš jų pasikvietęs prigrasino teismu už valstybės, vadinas, Rusijos išdavimą.

Tačiau nemažiau traukė dėmesį ir vokiečių. Jie norėjo turėti lietuvių balsus prieš Rusiją.

Kad lietuvių balsas atrodytų svarsnis, buvo sudarytas organas ir Gabrio pakrikštytas skambiai: Vyriausioji Tautos Taryba. Ją sudarė garsių įstaigų atstovai — Amerikos Tautos Tarybos atstovas dr. Bartuška, Sveicarijos Tarybos atstovai J. Purickis ir Daumantas, Vykdomojo Komiteto pirmininkas kan. Olšauskas, Informacijos biuro vedėjas dr. Gabrys. Bet už tų garsių įstaigų vardų ir tebuvo nieko daugiau kaip po vieną žmogų.

Buvo numatyta turėti taryboje ir srovių atstovus. Tų srovių atstovų nebuvo kaip atrinktų, nes jų neturėjo o, anot Purickio, nebuvo nė didelio reikalo turėti tokią iš visų srovių sudėtą tarybą. Juo labiau, kad politinio gyvenimo centru darėsi pati Lietuva. Sveicarijos tarybai teko imtis daugiau tik užsienių politikos žaidimo.

Zaidimą su vokiečiais daugiausia dalyvavo Gabrys.

Jis palaikė ryšius su vokiečiais per baroną von Roppą, kilusį iš Lietuvos. Roppas papasakojo Gabriui 1917 pradžioje Vokietijos planus Baltijos kraštuose. Esą vokiečiai nusivylę lenkais, norį atsiremti Lietuva, padaryti ją didelę, pirmiausia sudaryti jai Tautos Tarybą, kuri bendradarbiautų su Vokietija. Roppas norėjo iš Sveicarijos lietuvių tik vieno — kad Vyriausioji Tautos Taryba neprotuotų prieš Lietuvą, o kilsiančią Tautos Tarybą.

Gabrio draugai jo santykiams ir pasikalbėjimams su Roppu nepasitikėjo. Nutarė, kad tokiuose pasikalbėjimuose turi dalyvauti visos trejetas — Gabrys, Bartuška, Daumantas. Artimiausiam jų visų susitikime (Bartuška nedalyvavo) Roppas pakartojė tuos pačius dalykus. Tačiau Tautos Taryba pareiškė, kad

Vokietija turi paskelbti Lietuvą nepriklausoma, su nepriklausomybės pripažinimu turi būti išrinkta Valstybės Taryba ir jai turi būti leista susižinoti su užsieniū.

Roppas pasakė, kad tuo tar-

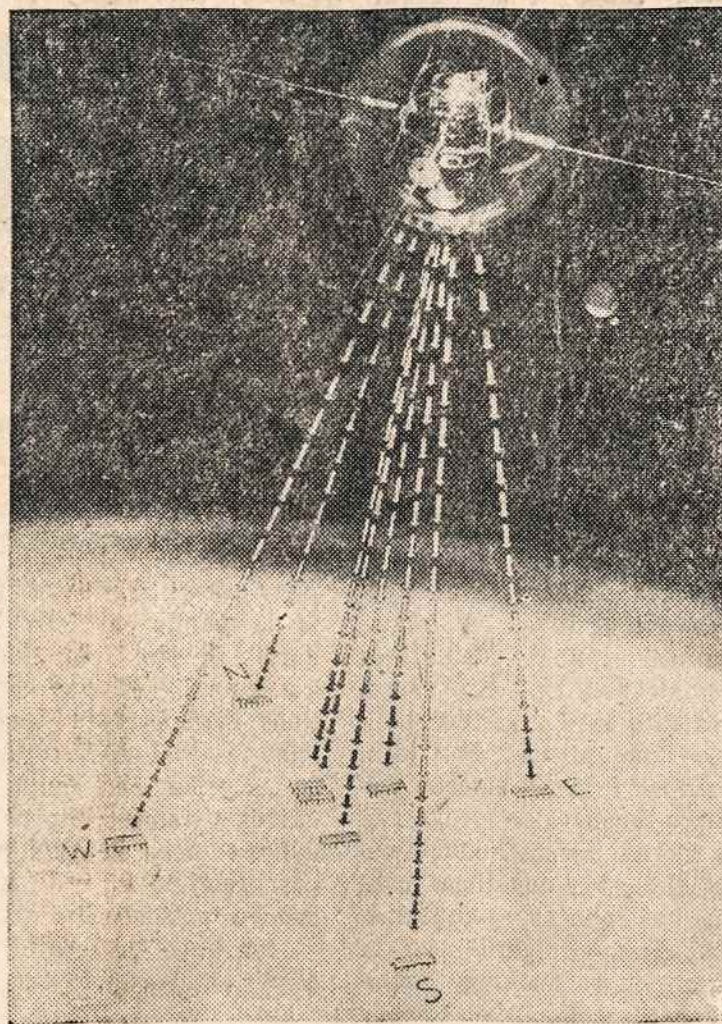
pu tai neįmanoma. Bet pažadėjo išrūpinti leidimą atvykti atstovams iš Lietuvos į Sveicariją.

Turėjo lietuviams ir kitą kanala su vokiečiais susisiekti — tai Vokietijos Centro pirmininkas Erzbergeris. 1917 rugpjūčio mėn. jis pats buvo išsikvietęs Bartušką, Olšauską, Steponaitį ir informavo apie Vokietijos planus Lietuvos atžvilgiu.

Vokietijos valdžiai delsiant Lietuvos pripažinimą, Vyriausioji Tautos Taryba pasiskelbė šaukianti naują lietuvių konferenciją iš viso pasaulio. Per tą patį Roppą patyrė, kad vengiant tokios konferencijos nepalankių nusistatymų Vokietijai, buvo paskubintas ir Lietuvoje Tautos Tarybos sudarymas.

Vienintelis Sveicarijos lietuvių rankose ginklas buvo — propaganda apie vokiečių okupacines valdžias žiaurumas ir norą primesti Lietuvai politinę valią.

(Bus daugiau)

SIS VAIZDAS rodo, kaip dirbtinis mėnulis, kuris Amerikoje bus paleistas sukis aplink žemę 18.000 mylių per valandą greičiu, duos signalus ir juos priims specialiai pastatytos labai jautrios radio stotys.

... NES AŠ MYLIU LIETUVĄ LABIAU UŽ KITUS

SPAUDA

Karys 1957 vasario nr. pasiskelbė straipsnį "Apie daugelį dalykų", kurį pasirašęs "Nepartinis 'militaristas' iš Kanados". Kai autorius rašo "apie daugelį dalykų", tai negalima norėti, kad visi tie "dalykai" būtų pakankamai nušviesti. Girtinas jo baigiamasis noras, kad vietoj partinių rietenų būtų daugiau rūpinamasi lietuvių reikalais, ypačiai jaunimu. Tačiau vargiai autorius savo rašiniu bus tas rietenas savo prisveitinęs. Greičiau palikęs kartumo ir nusteblimo, kad taip galėjo parašyti Lietuvos buvęs karys, pasivadinęs "militaristas" iš Kanados.

Militaristas iš Kanados stoji ginti karininkų nuo tų, kurie prikašioja jiems turėjus Lietuvą geras algas. Tai esanti netiesa. Lietuvos kari-

ninkų gyvenimas, girdi, tai buvus "biednystė". Net buvę patarta karininkam nepriimti į savo būtą svetimų karininkų, kad tos biednystės nepastebėtų.

"Ar tie rašėvos kritikai žino, kad... švedų kapitonas gaudavo tiek, kiek Lietuvos pulkininkas?"...

Kam lyginti Lietuvos karininko atlyginimą su švedų karininku. Galima buvo lyginti tiesiai su Amerikos. Skirtumas būtų buvęs dar išpūdingesnis. Tačiau žmogus, kuris nesiekia klaidingo efekto, o tikros padėties vaizdo, lygintų Lietuvos karininko atlyginimą su Lietuvos mokytojų atlyginimu, Lietuvos ūkininko, Lietuvos darbininko pajamom.

Keno naudai piniginis aprūpinimas kalba, rodo ir militaristo nurodomas faktas, kad į karo mokyklą kandidatų būdavo 5—10 kartų daugiau, nei jų buvo galima priimti. Išėitų, kad visi tie kandidatai taip labai veržėsi į tą autorius sakomą "biednystę"!

Militaristas kaltina, kad tie, kurie kalbėjo ar kalba apie buvusius karininkų atlyginimus, kalba iš "pavydo", kuris juos ir dabar "tebegrauzia"... Tokioje "pavydo" plotmėje svarstymas paliks tik daugiau kartumo. Ar nebūtų teisingiau išspręsti ginčą ir ar, nelengviau apramintų aistras, jei ir tas klausimas būtų

PULK. LUIS SOMOZA, išrinktas Nikaragvos prezidentu. Jo tėvas buvo nužudytas praėjusiu metu rudeni.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ IR KITUS KRASTUS

Expressu — siuntiniai apdrausti
Maisto produktai. Nauji ir vartoti daiktai. Medžiagos — audeklai, avalynė ir vaistai. Pigios kainos. Muitai apmokami čia. Vtikia jau 10 metų.

SYLVAN TRADING CO.
200 Second Ave., New York 3, N. Y.
(Tarp 12 ir 13 St.) Tel. GRamercy 7-5681

Atidarytos kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 v. v.
Seštadienį nuo 9 iki 4 v.
We ship on the licence of Globe Travel Service.

Vilonės medžiagos Lietuvai

IVEZTOS IR VIETOJE GAMINTOS
● Medžiagos vyrų ir moterų eilutėms, švarkams, suknelėms.
● Silkiniai, rayoniniai, medvilniniai kaspiniai, vilnų audeklai.
● Yardais ir gabalais.
● Didelis spalvų ir pavyzdžių pasirinkimas.
● Geriausias rūšys, prielamos kainos.
(Atsinešk šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas)

SAMUEL BECKENSTEIN, INC.
TRYS DIDELĖS KRAUTUVĖS
118 Orchard St. 125 Orchard St. 130 Orchard St., N. Y. C.
GRamercy 5-1525
Closed Saturday, open Sunday 9 A. M. to 6 P. M.
Privaziavimas: 8 Ave. Ind. Line, Train D iki Delancy St. Nuo čia pesčiam trumpas keltas iki Orchard St.

IS LIETUVOS

Rašo ALMŪS

DIDELI NEGERI, IR MAŽI BLOGI

"Tiesoje" J. Vainauskas nepatenkintas kolchozais. Sako, "buvo klaida" Tauragnų rajono ūkius suburti į mižinius kolchozus po 5,000 ha. Si klaida dabar atitaisoma. Kolchozas jau suskaldytas į kelis mažesnius, ir kolchozininkam nereikia dabar keliauti į darbovietę daugiau kaip 10 kl. Nauji kolchozai dabar esą po 700 ha.

Tačiau J. Vainauskas vėl skundžiasi, kad mažesni kolchozai neturi jiems vadovauti galinčių žmonių. Nepasako priežasties — o ji paprasta: didesniems ūkiams vadovauti prityrę ūkininkai išsiųsti į Sibirą; ūkiams vadovauti atsiųsti geri partiečiai, bet nieko jie nenusimono apie ūkio organizavimą.

Darbo drausmė Vilniaus transporte

"Tiesa" vedamajame skundžiasi, kad iš rusų, lenkų ir lietuvių sudaryta Vilniaus keleivių aptarnavimo kontora per metus gavo daugiau kaip 1,000 papeikimų; dalis tarnautojų turėjo būti atleisti arba net patraukti į teismą. "Elfa", elektroninių produktų gamykloje, darbininkai dažnai stoviniuoja be darbo, nes administracija neturinti darbo plano.

Be kyšių ir moksle nevažiavosi
"Tiesos" pranešimu, Kauno politechnikos instituto cheminės technologijos fakulteto dekanas buvo V. Ivanov. Dabar jis ir jo žmona buvo nubauti 6 metus už kyšininkavimą. Jo pastangom, studentas Dambrauskas buvo priimtas į veterinarijos akademiją, nors jis nebuvo išlaikęs konkursinių egzaminų, bet jo tėvas buvo davęs Ivanovui "stambiają sumą".

Ką turi daryti rašytojai
A. Jonynas, okupuotoje Lietuvoje rašytojas, reikalauja, kad lietuviai poetai ir rašytojai savo kūriniuose "demonstruotų vakarinius imperialistus". Tačiau tokiam reikalavimui nepritaria kiti rašytojai.

Girdi, poetai teisinasi, kad rašydami "pilietinėm temom, jie negalį pasiekti meniškumo". Girdi, intymiuose pokalbiuose politinėm, temom raša poetai esą išjuokiami.

Nida dabar

"Literatūroje ir mene" R. Lankauskas apie Nidą rašo: "Garlais iš Klaipėdos čia plaukia keturias valandas. Pasitaikę, kad naujai atvykstant am kelionė įgrysta iki gyvo kaulo. Tačiau niekas nelieka nuvilnas. Nida kiekvienam, kuris savo kojomis paleičia jos puikų smėlį, atsimoka neužmirštamais vaizdais ir išpūdziais... Ir štai atsitiko gana keistas dalykas: Nida liko užmiršta. Retai išgirsi kalbant apie ją, kaip apie buvusį žymų pasaulinės reikšmės kurortą..."

"Tuo tarpu Nida gyvena savo rūpesčiais ir džiaugsmais... Plaukia ir maris ir grįžta motorlaviais, valoma, džiovinama, rūkoma pagauta žuvis. Sunkus, varginantis žvejų darbas, nuolatinė kova už plano įvykdymą, o priedo tamsūs vakarai (gyvenvietėje jau kuris laikas nėra elektros šviesos), dviejų savaitių sešnumo alus vienintelėje užkandinėje ir... nuobodulys. Kinai čia gana retas svečias, knygų ir laikraščių nėra kur nusipirkti, po lietaus gatvėje telkšo balos, o vykdomasis komitetas to lyg ir nemato".

2 BANDS 2 BANDS

CLUB ST. STEPHEN
A DANCE FOR
YOUNG ADULTS
every Friday night
throughout the year
— Music by —
Mike Dun & Bill Yale
Continuous Dancing
from 9 to 12:30
Savoy—Cha—Cha—Mambo
Lindy
Merengue—Specialties
Adm. \$1.50 414 E. 82nd St.
Between 1st & York Ave.

Who has replaced the vamp?

She's as extinct as the dodo—this sultry vamp of the '20's. She went out with black silk stockings and "Yes, We Have No Bananas!" And she's been replaced by a much more exciting young lady.

The heroine of 1957 is quite a gal. Without sacrificing a single feminine charm, she has tossed away fuss and feathers and taken on new jobs and new responsibilities. She's versatile, too! In shorts and halter, she can paint a kitchen and be fresh and frail an hour later in nylon tulle. She can manage a home and raise a family without confining her interests to four walls and diapers. She knows as much about local, national and world affairs as her husband. Usually *does more* about them.

Often she helps earn the family income—always has a big say in spending it. And whether or not a family has a regular savings program depends a lot on her. She's the mainstay of our community.

That's why so many women are helping their husbands get started on a regular U. S. Savings Bond investment program. They appreciate the feeling of security that such a program guarantees. They know that U. S. Series E Savings Bonds are one of the best investments a family can make. The principal invested in Bonds is safe—not subject to market fluctuations. And the returns are sure.

If you're one of today's efficient, modern young heroines, undoubtedly you take an active interest in your family's future financial security. Remember—one of the best ways to do something about it is to encourage your husband to start investing regularly in Savings Bonds today.

Safe as America...
U. S. Savings Bonds

The U. S. Government does not pay for this advertisement. The Treasury Department thanks, for the patriotic donation, the Advertising Council and

Lietuvių Amerikos Piliečių Klubas

1. Lietuvių visuomeninių organizacijų (nekomunistinių) susirinkimams leidžia naudotis patalpomis nemokamai.
2. Pobūviams, šokiams, vestuvėms ar šiaip šventėms nuomoja už prieinamą kainą.
3. Čerčiau ir įvairiausi gėrimai pigiausiomis kainomis.
4. Lietuviški maisto gaminiai.
5. Naujai išpuošta šokių salė.

Nuomavimo reikalu kreipkitės į managerį V. E. MIKALAUSKĄ asmeniškai ar telefonu EV 4-9672 arba pas pavad. K. Vaitaitį

DARBININKAS

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS
ORGANA DARBININKA ir LIETUVIŲ ŽINIAS.
Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass. September 17, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikijoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Pusel metų	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užrienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Vliko atsšaukimas į lietuvius

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktas, Vasario 16, lietuvių tautai galioja, kaip amžinas politinis įpareigojimas, kad tauta turi būti laisva ir Lietuva turi būti nepriklausoma valstybė. Nors šiandien lietuvių tauta yra patekusi svetimom vergūnė, Lietuvos valstybė svetimųjų okupuota, Vasario 16 aktas vis tiek mums lieka didžiuoju įsakymu.

Šis aktas įpareigoja mus išlaisvinti tautą ir atkurti nepriklausomą Lietuvos valstybę. Išeivijoje gyvenančius jis įpareigoja išlikti lietuviams, išauklėti lietuviškai priaugusias kartas, visada prisiminti tragiškąją tautos padėtį, dėl tautos laisvės ir Lietuvos nepriklausomybės visada kovoti, aukoti ir aukotis.

Vlikas sveikina visus laisvuosius lietuvius visuose žemės kontinentuose, sveikina ir kviečia suburti lietuviškas eiles laisvinimo darbams.

Vasario 16 tebus mums toji diena, kada visame pasaulyje esą lietuviai pasijunta, kaip viena šeima su bendrais siekais ir tikslais, visi lygiai trokštą dalyvauti Lietuvos išlaisvinimo kovoje.

Vasario 16 dieną tegu visi laisvėje esą lietuviai persiima ir pajunta troškimą laisvės savo brolių pavergtame krašte ir Sibiro tremtyje, tesupranta padėties rimtumą ir jiem tenkančią istorinę atsakomybę.

Siemet Vasario 16 švenčiame ypatingose sąlygose. Egiptu, Lenkijos, o ypač Vengrijos įvykiai parodė pasauliui tikrąjį bolševizmo veidą. Tarptautinė padėtis pajudėjo. Nubluco Zenevos šypsni. Niekas nekaltba apie taidiki koegzistenciją. 1956 metų įvykiai net visus abejojančius itikinio, kad bolševizmas tėra eilinis imperializmo varžovas, nekaltų tautų pavergėjas, policinės diktatūros smurto garbintojas, terroru paremtu gyvenimo varuotojas, dirbančiųjų masių išnaudotojas.

Lietuvos laisvinimo kovai atsiranda platesnės perspektyvos. Lietuvių tautos pavergimas, kaip pavyzdys bolševikiškos klastos ir apgaulės, jau yra vis dažniau ir dažniau minimas Vakarų tribunose. Mūsų pastangos, siekusios laikyti Lietuvos bylą aktuali, pradeda duoti pirmuosius daigus. Pastangos nenuveina veltui. Tai turi paskatinti prie dar didesnio jėgų įtempimo. Jeigu ištvėrėme iki šiol, turime ištvėrti ir toliau. Neturime teisės nei pavargti nei ilsėtis. Priešingai, matydami pirmuosius laisvinimo kovos laimėjimus, padauginime savo jėgas iki maksimumo.

Laisvasis lietuvi! Tautos kančia yra ir tavo kančia. Tavo balsas ir dalis šiose grumtynėse yra svarūs. Stok į darbų bendrą rikiuotę! Dėk savo dalį į bendrą tautos reikalą.

Kada tauta yra pavergime, negali pilnai džiaugtis laisve, kurią radai svečioj šalyje. Tik tautos laisvė ir tave padarys tikrai laisvą!

Kada tauta alkana, negali būti sotus gerovės krašte. Juk ašara rieda, kai skaitai brolio laiską iš alkanos Lietuvos ar iš šalto Sibiro. Laikas ir jiems būti laisviems ir sotiems. Laikas ir jiems turėti viską, ką turime laisvuose vakaruose.

Darykime viską, kad pavergtų brolių ir seserų kančios būtų sutrumpintos.

Vasario 16 tebus mums visiems bendro susikaupimo, bendro susiklausymo, bendro ryžto diena. Visą aukokime tautos laisvei ir Lietuvos išlaisvinimui.

Vyriausias Lietuvos išlaisvinimo Komitetas

Lenkijoje garbinamas socialistinis eksperimentas

Lenkijos gyvenimo vaizdai

• Vokietis keliauja per Lenkiją • Pašnekesys naktį traukiny. • Kodėl Lenkijoje tiek daug girtų? • Kas beliko iš Markso mokslo • Kiek uždirba Lenkijos darbininkas ir gydytojas • Kodėl lenkai nusukilo kaip ir vengrai? • Katalikų kandidatai nurengė komunistus • Tikybos pamokos mokyklose • Komunistų susirūpinimas religiniu atgimimu •

LENKIJOSJE greitieji traukiniai eina dažniausia naktimis, —rašo vokietis dr. Werner Marx, kuris Lenkijon važinėjo praėjusį rudenį. — Priešais mane sėdėjęs lenkas advokatas pasakojo:

„Šis traukinys didžiai priemenas pas mus garbinamąjį socialistinį eksperimentą. Pro langus tamsioje nieko aplinkui nesimato, o kai išauš, nežinia kur būsimė. Taip yra su visu mūsų kraštu. Ir kai apie tai imi galvoti, turi gerti. Dėl to taip daug pas mus girtų žmonių; dėl to penktadieniaš ir šeštadieniaš draudžiama svajinamus gėratus pardavinėti. Gal būt, Gomulka ką nors pagerins, tačiau jūs pasakykite savo žmonėm: mes norime su jumis šnekėtis, prekiauti ir iš jūsų mokytis. Mes norime žinoti, kaip jūs tenai išsiverčiote be Markso, Engelo ir Lenino. Jei šiandien Marksas galėtų matyti mūsų šalį ir žmonės, jam plaukai ant galvos atsistotų, kas padaryta iš io mokslo. Iš savo socialistinių teorijų tik vieną sakinį terastu teisinga: Proletarai, jūs neturite nieko prarasti, išskyrus grandines.“

ZMONĖS ISBALE KAIP PĖTYNYCIA

Taip pasakytų dūkai apie žmogų išalkusį ir užgaita. Dr. Werner Marx apie lenkus yra kiek kitaip pasakęs: „Lenkijoje visur žmonės pablyškę, be šypsni, labai skurdžiai apsirėngę. Jie neatrodo taip, kaip buvo alvosės Marksas ir jo sekėjai. Šių teorijų praktika atnešė darbininkui nebe džiaugsmą ir gyvenimą, o skurdą ir liūdesį“

Tai aišku ne tikrai iš žmonių veido ir drabužių, bet ir iš jų uždarbio. Dr. Werner Marx nurodo tokias algas: darbininkas vidutiniškai uždirba nuo 800 iki 1000 zlotų į mėnesį. Gydytojas — 900 zlotų. Vadinasi, darbininkas pakeltas tartum aukščiau už daktarą, bet... Pora batų kai-

nuoja nuo 600 iki 700 zlotų; lietpaltis, kurį tik vasarą gali užsimesti ant pečių, atsieina 2200 zlotų; vyriški viršutiniai marškiniai — 300 zlotų. Taigi darbininkas ar gydytojas už savo mėnesinę algą tegali nusipirkti porą batų ir vienerius marškinius. Perkėlus tai į Ameriką, išeitų, kad žmogus visą mėnesį dirba už 10—12 dolerių. Kas begyventų iš tokiu atlyginimo, negali neatrodyti kaip pėtynyčia. Tai komunistinis socializmas praktikoj!

IŠ GRIUVĖSIŲ DAR NEPAKILUSI

Lenkijoje „ūkinis skurdas yra tokio laipsnio pasiekęs, kad mums sunku tai ir suprasti“ — pastebi dr. Werner Marx. Po dvylikos metų karo pėdsakai kyšo kiekviename žingsnyje. „Miestai daug kur atrodo kaip griuvėsių sąvartos“. Tą kontrastą Varšuvoje ypač išryškina „Kultūros rūmai“, balti ir aukšti, tiesių linijų, kurios baigiasi „Kremliaus bokštu“. Tai bolševikų valdymo simbolis ir krašto smegenys. Čia yra komunistų partijos buveinė, statyta alkanos žmogaus pinigais, kad jos pavėsyje jis galėtų ratukais atvežti žiupsnį savo augintų daržovių ir šį tą gauti už savo triušą.

Sis skurdas atvedes į Gomulkos perversmą. Jeigu Gomulka ir turėjęs kitus sekimus, — šiek tiek išsilaisvinti iš Maskvos, — tai priešią vis tiek rėmėsi didėliu skurdu. Kraštas yra atėjęs iki ribos, kada žmonės pradeda jau nepaisyti, ar juos badu marins ar šaudys. Sakoma, kad dėl to Maskva ir nebuvo pasiryžusi Lenkijoje šaudyti, o kalbėjosi ir susikalbėjo su Gomulka. Lenkam vis geriau turėti savo velnio ragus, negu svetimioji kanopas. „Lenkai gyvena viltimi ir iliuzijomis“ — pastebi dr. Werner Marx. Jie tikisi, kad bus geriau, kad bus daugiau laisvės ir „demokratijos“. Visi laukė būsimumų rinkimų.

REVOLVERIS PRIE SKRUOSTO

Dr. Werner Marx lankėsi Lenkijoje dar prieš rinkimus, kurie įvyko sausio 20. Ar jie buvo laisvi? Tuo klausimu neseniai rašė Vatikano oficiozas „Osservatore Romano“.

Rinkimuose galėjo kandidatus statyti tik trys partijos: darbininkų unija (Gomulkos), valstiečių partija ir demokratų partija. Bet visos jos komunistinės. Gomulka yra pareiškęs kardinolui Wyszynskui visai atvirai: katalikų partijos negali būti. Kai kurie katalikai tebuvo įrašyti į bendrą 721 kandidato sąrašą; katalikų kandidatų buvo 22, išrinkta 12. Visi tie 12 savo apygardose surinko daugiau balsų, negu bet kur's kitas kandidatas, išskyrus tikrai Gomulką. Net ir ministeris pirmininkas J. Cyrankiewiczus atsidūrė ketvirtoje vietoje, o į pirmąją iškilo katalikas St. Stomma. Katalikai padėjo laimėti Gomulkos grupelį, prieš kuriąėjo maskviečiai.

Rinkimuose tebuvo laisvė „rinktis vieną blogybę iš dviejų“, kaip pastebi „Osservatore Romano“.

„Rinkėjas teturėjo tiek laisvės, kiek žmogus, kuriam ir skruostą atremtas revolveris“. Katalikai balsavo už Gomulką, gindamiesi nuo didesnio blogio. Lenkai jautėsi išpėti vengrų sukilėlių, kuriems vakariečiai neištiesė rankos. Tuo tarpu Maskva grasi- no ne tik taisyti, bet ir per Kinijos „sveičią“ Chou En-lai. Kai žmogus patenka tarp dviejų pavojų, o pagal bos iš šalies nemato, jis renkasi mažesnę grėsmę: gal po kurio laiko bus galima išsivaduoti? Vieni tai vadina iliuzijom, kiti — gyvenimo realybe. Faktas gi yra tas, kad pavergtos tautos yra paliktos savo likimui. Vienos beviltiškai griebiasi kraštutinių priemonių; kitos renkasi tokias, kokias gali.

BJIAU KARTU SĖDĖTI

Gomulkos partijos laimėjimas „dar neteikia pagrindo optimizmui“ — pastebi „Osservatore Romano“.

tininkui. Lenkai pasiryžė tebeginti Dievo teises, ir tas jų nusistatymas vis stiprėja“. Dr. Werner Marx nurodo, kad pati valdžia dėl žmonių religinio nusistatymo yra priversta bažnyčias atstatinėti, tik den-giasi, kad tai daroma „kultūros paminklam apsaugoti“.

Su bažnytine vyresnybe buvo susitarta, kad tėvai, kurie nori, gali savo vaikus mokyti tikėjimo, tačiau ne mokyklos sienose. Bet tikėjimas prasi-veržė ir į mokyklas. Prasiveržė pro pačius mokinius ir mokytojus. Tai faktą iškėlė pats komunistinis laikraštis „Trybuna Ludu“.

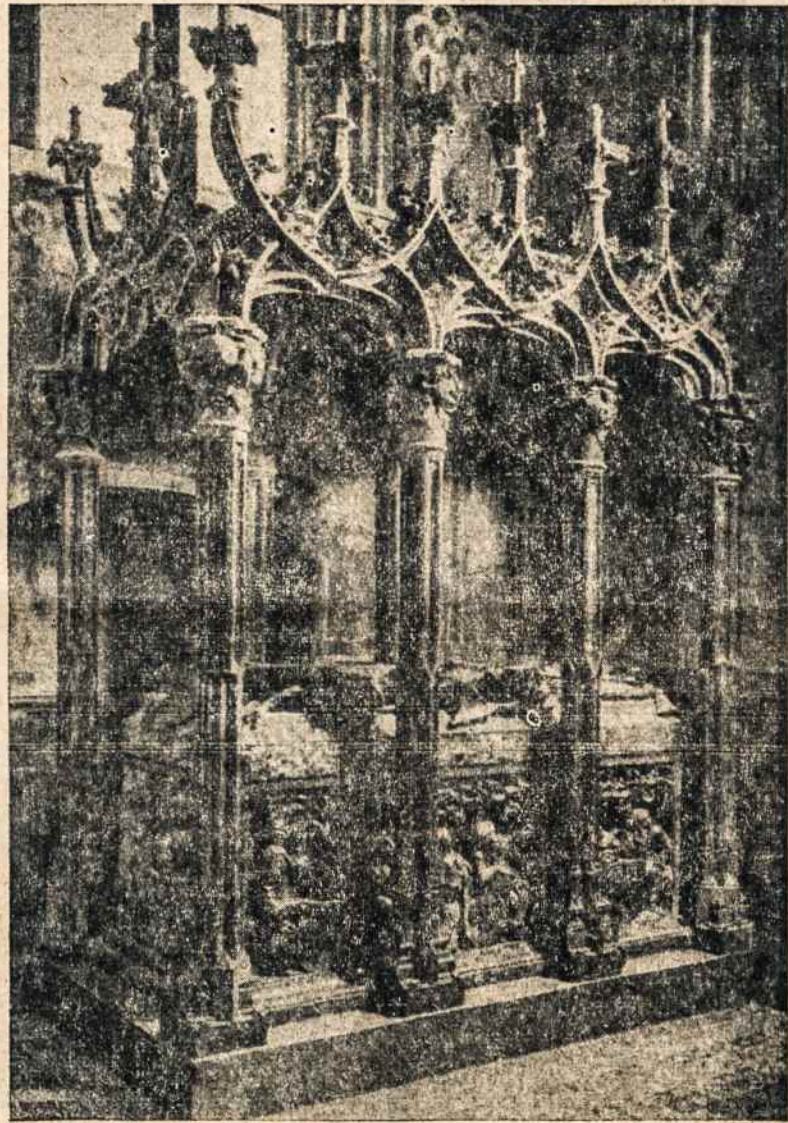
Varšuvoje iš 1500 mokinių pradėjo religinėm pamokom už mokyklos sienų užsirašė tik trečdalis mokinių. Netu rint kur prisiglausti, tikybos pamokos imtą dėstyti mokyklų patalpose. Mokinių skaičius emė didėti ir pasiekė 90 procentų. Tada tikybos pamokos pradėta dėstyti kartu su kito mis pamokomis, nors švietimo ministeris W. Bienkowski tai pavadino „susitarimo lauzymu“. Bet ką daryti, kad ji sulaužė patys mokiniai

Zamoscio miestelyje, netoli Liublino, mokiniai pareškė: „Mes bijome sėdėti drauge su mergaite, kuri turi kažką bendro su velniu, nes nenori religijos mokytis“. O ta mergaitė yra dukterė vietos komunistų partijos sekretoriaus. Tačiau ir komunistų vaikai, net prieš tėvų valią, užsirašo tikybos pamokom. „Trybuna Ludu“ ir klausia: „Kaip tai galima? Ar tai reiškia komunistų kapituliaciją?“

Tai reiškia tik tiek, kad prievarta žmogus dvasios neužmuša. Ji prasiveržia kiekviena proga. Ir šis prasiveržimas yra pats pavojingiausias komunizmui, nes ateina iš vidaus, iš jaunuomenės, iš naujų kartų, kurios neturi nieko kito prarasti, išskyrus grandines. S.

LIETUVOJE ARKLIENOS DEŠROS

1954 metais gamintos iš 40,000 papjautų arklių. Tokių dešrų kilogramas (apie du svarai) kainavo 12 rublių (oficialia dolerio kaina — apie 3 dol.), moteriškos kojines („kaprono“) kainuoja 35 rub., svaras vilnos — 110 rublių.

KARALIAUS Kazimiero Jogailaičio antkapis Krokuvos katedroje.

M. JOKAJUS

TURTINGI SKURDŽIAI

12. SKARDINIS DUBENĖLIS

Seniui kaskart labiau patiko jo samanymas. — Rankiosiu skarmalus, šukes... O kas gali žinoti, kad aš kartais nerasiai tarp šiukšlių briliujanto? Kartą esu skaitęs laikraštyje tokią apysaką, kur buvo aprašyta, kaip kažin koks šiukšlininkas radęs skardinę dėžutę, kurioje buvęs paslėptas turtingo lordo testamentas ir tasai šiukšlininkas paskui palikęs lordui! O kaip dažnai atsitinka, kad koks nors šykštuolis visą savo turą paslepia čiužiniuose. Jam m'rus, supuvusių čiužinį išmeta į mėšlyną.

Senelis karščiuodamasis gyrė naująjį savo amatą, ypač nuo tos valandėlės, kada jis užtraukė pypkute. Žydras dumelis raminausiai veikia žmogaus akis: pro jį visas pasaulis atrodo visai kitoks.

— Tokiu būdu, panele Lidija, gerai tamsta padarei, kad

paėmei iš mano rankų pištalieta. Tebūnie garbė Dievui, kuris tokią laimingą valandą tamstą į taks atsiuntė! Juk dar nėsu toks senas, kad reiktų žudytis. O, senasis Adomas gali dar nemaža nuveikti!

Dabar jis jau nebegalėjo sulaukti valandos, kada bernas auštant su šiukšlių vežimu priešais namus atvažiuos. Jis pats išnešė jam dėžę su šiukšlėmis, išvertė jas į vežimą, o paskui klausinėjo vežiką, kaip ir kokiū būdu galima patekti į šiukšlininkų korporaciją.

Tas jam išaiškino, kad tam tikslui nereikia nei jokios protekcijos, nei jokių liudijimų; jis galįs kad ir tuojau atsistoti ir vežimą ir drožti į taji Eldoradą — aukso ieškoti!

Senis būtų tučtuojau įsi-rioginęs į šiukšlių vežimą, jei Pranas Kranietis ir dar kiti slovakai, staiga iššokę iš klemo vartų, nebūtų jo sugriebę už rankų ir už apikalės.

— Tai kas, po velnių! Nori palikti šiukšlininkus ir mūsų namams gėdą užtraukti! Su šiukšlininku vienuose namuose mes negyvensime. Eisime į šeiminką! Pasakysime jam, kad Kaporas, jau nebe Kaporas, bet šiukšlininkas. Neleisime mūsų draugei daryti gėdą! Taip šūkaudami, jie įtempė Kaporą atgal į butą.

— Bet tai negirdėtas dalykas! Kad net tokie niekingi slovakai gėdėtusi draugauti su šiukšlininku! Iš kur ir atsirado tokie aristokratai? Argi dėl to keturiasdešimt aštuontaisiais metais vengrai kraują liejo, kad paskui tokie suskiai slovakai su panieka į šiukšlininką žitūrėtų? Tačiau aš jau suprantu: tai buvo dar viena panelės Lidijos gudrybė!

— Brangus vyrei, kas tau į galvą šovė? Juk panelė Lidija su slovakais net susikalbėti nemoka.

— Su jais susikalbėti nemoka — tai tiesa, bet ji susikalba su Čičyte, o Čičytė moka slovakiskai. Tuo būdu bus sukurstyti prieš mane slovakai. Lygiai taip pat keturiasdešimt devintaisiais metais buvo įvykdyta ginkluotoji intervencija.

— Tai gerai. Jeigu neleidziate man padoriu būdu skaitiką pelyniti, tai aš jums išrodysiu, kad ir be pinigų galima gyventi. Nuo šiol nieko nebevalgysiu!

— Gal tamsta jau ėmei pavydėti Susiui jo šlovės?

— Ne, aš nedarysiu taip, kaip Susis darė; tiesiog nusipirksiu kepaluką kareiviškos ruginės duonos už dešimt kraicarų; jo man užteks keturiom dienom. Paskui liaisiuosi rūkęs. Pypkę užkasiu į žemę ir taip gyvensiu.

Senis iš tikro padarė kaip žadėjęs. Parsinešė didelį kepalą juodos kareiviškos duonos, apypiete išsiėmė iš kišenės lenktinį peilį ir atsiriekė luistą duonos; tai turėjo būti jo pietūs. Šių pietų valgyti nėjo net į skalbyklą, bet mautmojo juos priemenėje, asisėdęs paliai duris ant laiptų.

Budrius ir Pikutė tuojau nuejo paskui jį, kai išvydo savo šeiminką rengiantis valgyti. Jis numetė kiekvienam po kąsnelį duonos.

Sarkai duona labai nepatiko. — Duok mėsos! — riktelėjo ji.

— Brangi mano bičiule, mėsos jau nebėra. Tai gaudykis dabar žiogus arba grambuolius, kai atsiras tau noro mėsos užkąsti. O ir tu, mano ge-

rasis, jau niekada neparagausi lašinių luobelėlių. Mums jau nebeppers šiam pasaulyje nė vieno meitėlio.

Budrius kažkaip keistai pakėlė ausis, išgirdęs tuos žodžius. O kai paskui išvydo, kad jo ponas iš tikro sulenkė savo peilį ir kiša už aulo, perkreipė galvą ant šono ir, pakėlęs vieną ausį į viršų, antrąją žymen nukorė; tas, berods, turėjo reikšti samprotavimą, jog mūsų žemė nėra geriausia už visus pasaulius.

Kai paskui jo šeiminkas nuejo į skalbyklą, Budrius kryptelėjo į kairę, išsmuko pro atvirus vartus į kiemą, o paskui toliau, ir per visą popietį niekam akių nebeperodė. Tik tai vėlai vakare jis grįžo namo. Pirmiausia atsgariai pasižiūrėjo į duris. Kai tėvas Adomas padėjo žmogui išnešti iš kiemą skalbtuvę, Budrius nepastebėtas įsmuko į skalbyklą ir pasislėpė po lova.

Senį labai suerzino toks šuns neištikimumas.

— Pametė mane, grįžo į geležinkelį! Tenai keleiviai mėtė jam kaulus! Jis laikosi savo tarnybos. Kai tik pamatė, kad aš jam nieko daugiau nebegaliu duoti, tikrai kąsnelį juodos duonos, jis bematant pametė mane. Nieko nepadarysi; šuo šuniškai daro! Gai-

la, kad aš pirma laikydavau jį tokiu tauriu ir taip visiems girdavau. Iki buvau laimingas, jis man rankas laizydavo, o dabar laičo kam kitam.

Paskum pastebėjęs neištikimajį žvėrelį pasislėpus po lova, senis tuojau išvarė jį iš skalbyklos.

— Smuk tuojau man laukan! Jei visą dieną kažkur valkiojasi, tai dabar pūsk sau kieme!

Gerokai palengvėjo širdžiai, kad ir jis gali ką nors išvaryti. Kitą rytą, kai sąslavų vežimas vėl atvažiuo, kaip paprastai, tėvas Adomas pats išnešė dėžę su sąslavomis. Tačiau prieš išpildamas jas, atidžiai išieškojo sąslavas ir penlus, ar kartais neatsiras tenai koks vertingas daiktas.

Ir ką jū manote! Iš sąslavų iškrito šešiolika kraicarų; dvi keturiacentės monetos ir aštuoni pavieniai kraicarai.

Tėvas Adomas nusigando. Nubėgo su tais pinigais į žmoną.

— Vadinasi, šitaip pinigūs saugoji? Man iš sąslavų reikia gelbėti tai, ką tu mėtai?

Skalbėja užprotestavo prieš tokį kaltinimą. Kiek ji turinti pinigų, tai visus laikanti paslėptus dėžėje, surištus kojineje. Nuo vakar ryto ji ran-koje neturėjusi pinigų.

— Tai kokiū būdu tenai atsirasta šių šešiolikos kraicarų? Niekas neprisipažino juos pametęs.

Galiausiai tėvas Adomas buvo priverstas rastuosius pinigūs į kišenę įsidėti.

Tačiau lašinių už juos nenusipirko; juk gali atsirasti jų savininkas ir pareikalauti, kad grąžintų.

Kitą dieną vėl kareiviškos duonos riekė buvo vienintelis jo mitalas. Nesileido žmogui ko nors daugiau primetamas. Kas nedirba, tam ir valgyti nereikia!

Budrius vėl kažkur valkiojosi iki vakaro. Už tai vakare buvo ištemptas už plaukų iš palovio, kai ten buvo beatsiguląs.

Kai tėvas Adomas rytą norėjo išnešti sąslavų dėžę, tik žvilgtėrėjęs pastebėjo pačiame paviršiuje gulint saujaulę varinukų. Šį kartą čia buvo trys keturiacentės ir šeši pavieniai kraicarai. Dabar senis ėmė griežtai visus tardyti.

— Kas mėto pinigūs į sąslavų dėžę? Panelė Lidija? Čigonas Čyga? Ar gal Čičytė?

Visi klausinėjamieji gynesi visomis šventenybėmis. Vargšas čigonas turėjo išvesti savo kišenės, kad parodytų, jog nė cento neturi.

(Bus daugiau)

KŪRYBOS PRIEDAS

Bernardui Brazdžioniui 50 metų

Kaip jaučiatės, sulaukęs penkių dešimtų, arba, kaip žmonės sako, "pusės savo amžiaus", kokia nuotaika, ko palinkėti?

Visai nesijaučiu sulaukęs penkių dešimtų. Gal tikresnis pasakymas "pusės amžiaus". Bet kiek per tą laiką teko gyventi? Kai kiti "gyveno", mūsų kartos žmonės dar buvome vaikai arba per jauni. Kai atrodė, kad jau "pradėjome gyventi", užėjo nelaimių tragiškieji metai, okupacijos, vegetavimas, košmaras, o ne gyvenimas. Ar gyvenimu galima laikyti visos benamių ir bedalių dienos? Nespėjus kojų sušilti, jau turi viską mesti ir iš naujo pradėti. Bet kas užtikrina, kad laimingesnė bus ir kita "pusė amžiaus"? Tat ir linkėkite, kad greičiau būtų išlaisvinta tėvynė ir kad kita "pusė amžiaus" tektų baigti jos padangėje ir jos kūryboje.

Kokia nuotaika? Žiūrint, koks oras. Lietui lijt bloga, giedroje — gera. Kalifornijoje lietuva laikas trumpas. Gal ir nuotaiką kaip ir sveikatą pagerės.

Kada pradėjote rašyti ir kas paskatino?

Rašyti, suprantu eiles, pradėjau pirmosiose gimnazijos klasėse. Paskatino mirtis. Sunkiai susirgau, atrodė, kad mirsiu. Peržvelgiau savo gyvenimą ir nusigandau — visai nieko nepadaryta. Literatūrą mėgau nuo pradžios mokyklos suolo. Domėjausi pirmųjų "Vainikų" lietuvių poetais, juos skaičiau. Negalėdamas ligoje rašyti, ėmiau eiliuoti atmintinai. Grįžęs į gimnaziją, lietuvių rašomuosius darbus parašiau eilėmis. Lietuvių kalbos mokytojas buvo toks geras ir nuolaidus, kad ne tik neparasė dvejetainį — dar pagyrė. Davė paskaityti aukštesniųjų klasių mokytojai. Tas skaitė aukštesnėse klasėse. Pagarsėjau. Nežinojau, kur dėtis, kaip nejauku buvo. Bet rašyti nebemėčiau, tik rašiau "slaptai". Paskui pradėjau siųsti spaudai, pasirašydamas slapyvardžiu. Pirmas eilėraštis išspausdintas 1924 metų pavasarį, ir laikraštis — "Pavasaris".

Kada išleidote pirmą eilėraščių knygą?

Pirmą eilėraščių rinkinį spaudai parengiau 1925 metais. Siunčiau kelioms leidykloms, jos mandagiai atsisakė leisti. 1926 metais parengiau antrą. Niekam nebesiunčiau. Pavadinau "Tarp dangaus ir žemės" ir laikiau pas save, laukdamas, kol baigsiu gimnaziją ir pats nuvažiuosiu į Kauną (buvau VI-je klasėje).

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Nelės Mazalaitė — PIŪTIES METAS, romanas, išleido Lietuviškos Knygos Klubas Chicagoje 1956 m., aplankas dail. Antano Rūkštelės, 378 psl., kaina 3.75 dol.

Eugenijus Gruodis — AGUONOS IR SMĖLIS, eilėraščiai, išleido Lietuviškos Knygos Klubas Chicagoje, aplankas dail. Kazio Veselkos, 68 psl., kaina 1 dol.

Aidai, sausio numeris. Turinyje: St. Barzdukas — Žvilgsnis į JAV LB, Juzės Augustaitytės — Vaičiūnienės eilėraščiai, A. Maceina — Velnio arija, J. Meko eil., Dr. J. Grinius — Prof. Juozas Eretas, Pr. Gaidamavičius — Naujojo pagonybė. Apžvalgų skyriuje: literatūra, knygos ir žurnalai, religinis gyvenimas, visuomeninis gyvenimas.

DR. J. BASANAVIČIUS spaudos parodoje, surengtoje Mokslo Draugijos namuose Vilniuje 1914 m.

PASIKALBĖJIMAS SU BERNARDU BRAZDŽIONIUI

Tada su klasės draugu, irgi mėginusiu plunksną, Kaziu Aukštikalniu kažkaip juokais sutarėm išleisti "knygą", parašytą per vieną dieną. Taip ir padariau — savo eiles parašiau vieną dieną, per atostogas. Bespausdinant kai ką pakeičiau, kai ką naujo pridėjau. To rinkinio vardas "Baltosios dienos". Susilaukėm ir kritikos. Vienas recenzentas (P. Juodelis) kaikurias eiles net pagyrė. Gėda dabar į tą rinkinį pasižiūrėti.

Labiau vertinu pirmąjį pripažinimą "iš aukščiau" — pakvietimą į "Pirmo dešimtmečio" poetų antologiją, kai buvau 8-je gimnazijos klasėje.

Tikru pirmuoju poezijos rinkiniu laikau "Amžiną Zyda", išleistą 1931 metais.

Kiek eilėraščių rinkinių iki šiol esate išleidęs?

Keturiolika.

Kuri knyga Jums asmeniškai labiausiai patinka ir kodėl?

Jeigu būčiau amerikonas arba bent gerokai suameriko-

nėjęs, pasakyčiau: well... O į tai įteitū daug kas: ir tai, kad nežinau, ir tai, kad nenoriu pasakyti, ir tai, kad... na, žinote, kas į tą žodį įeina. Kitą vertus, — motinai visi savi vaikai geri, visi brangūs, visi labai patinka, bet jauniausias, aišku, labiausiai.

Kaip Jums susiformuoja idėjos ir kaip rašote?

Idėjomis, mintimis, vaizdais, jausmais visada žmogus esi perkrautas ir nuo jų negali išsivaduoti. Kartais jie taip "apsėda" galvą ir širdį, kad nežinai žmogus, kur dėtis, ieškai formos visam tam išlieti. Kartais pasiseka forma greit surasti, o kartais tenka "išnešioti" mėnesius ir metus. Maža kibirkštėlė sukelia gaisrą, maža priežastis ar proga paskatina nusikratyti viena ar kita idėja.

Niekad nesu rašęs atsisedęs prie stalo su mintim, kad štai turiu parašyti eilėraščių. Sėdu, o dažnai ir stovėdamas rašau tik tada, kai nebegaliu jo išlaikyti arba tiek posmų prisikrauna, kad matau, jog naujiems gimstant, pirmuosius galiu užmiršti. Daug eilėraščių esu "parašęs" eidamas

BERNARDAS BRAZDŽIONIS

arba važiuodamas. Vieną iš tokių galiu paminėti Kaune iš namų į Literatūros muziejų einant "parašytą" eilėraščių "Katedra". Daug "Svetimų kalnų" eilėraščių "parašyti" važiuojant traukiniu, bastantis trenčinio keliais po Vokietiją... Yra eilėraščių, kuriems tiek tereikėjo laiko, kiek užima techniškas parašymas, staiga blykstelėjus minčiai; yra, kuriuos išnešiojau daug metų.

Jū kūryba nėra tik formalinis žaismas ar estetiškas pasigrožėjimas. Joje daug religinių motyvų, bibliinių temų, patriotikos ir "laiko dvasios". Iš kur tai visa kilo?

Visa, tai, ką čia minite ir dar daugiau, nulėmė nuolatinis ieškojimas gyvenimo prasmės, žmogaus paskirties ir jo žemišųjų idealų, pasiilgimas religijos ir paguoda ir palaima joje, tautos kančios ir kovos bei džiugesio ir laisvės metai — viskas, viskas, ką sunku ir išskaiciuoti.

Religija yra vienas svarbiausių žmogaus gyvenimo faktorių, Šventas Raštas man buvo kaip milžiniškas labirintas, pilnas paslapčių ir gelmių, klausimų ir atsakymų, pasaulio istorija ir prasmė, poezijos lobai ir išminties šaltinis. Turėjau artimų draugų, kurie studijavo teologiją. Dažnai su jais susitikdavau ir tuos klausimus paliesdavau.

Gilinausi į šventąjį Raštą ir ten regėjau pranašų, atsiskyrėlių, maldos ir atgalios tebuklus.

"Dėl "laiko dvasios" atsakymas paprastas — visi mes esame savo laiko vaikai, kas dabar sielojasi Gulivero kelionėmis ar gyvena Gutenbergo laikų idėjomis, problemomis bei jausmais?

Patriotika? Ar mes kokie papuasa, kad mums nerūpėtų Lietuvos reikalai? Patriotika taip pat amžina, kaip ir kitos temos — meilė, Dievas, mirtis ar būtis.

Kuriuos savo metus laikote kūrybingiausius?

Sunku tikrai pasakyti. Kaip kūrybingą ir turiningą metų atsimeinu "Viešpaties žingsnių" rinkinio laikotarpį. Jis toks lygus ir klasiškai ramus: kiekviena jo diena, rodos, kažkokiu poezijos šydu prideng-

BERNARDAS BRAZDŽIONIS

Daržininkas

Aš visą pavasarį miela
Gėlytes daržė sodinau
Ir sutemų pilną lūšnelę
Visai užmiršau, užmiršau.

Už lango alyvos pražydo.
Alyvos žydėjo širdy.
Ir sulą išgėrė ir midų
Tie baisūs šešėliai, juodi.

Nebūtų čia saulė viešėjus,
Negrįžtų ruduo nei šalna.
Ir taip apie vargo žegnotus arėjus
Lūdnai neskambėtų daina.

Pabiro dvi ašaros, brangūs safirai,
Ir žėri ne žemės ugnim.
Ir dienos į saulę pasiviro...
Kas bus, o kas bus su manim!

Aš visą pavasarį miela
Gėlytes daržė sodinau
Ir sutemų pilną lūšnelę
Visai užmiršau, užmiršau.

1929. V. 21.

Daktaras Jonas Basanavičius 1927-1957

Lietuvių tautinis atgimimas prasideda nuo 1883 metų, nuo Aušros. Jo redaktoriumi ir organizatoriumi buvo dr. Jonas Basanavičius. Nors pati Aušra ilgai neišsilaikė, bet ji davė akstiną plačiam tautiniam judėjimui. Po Aušros lietuvių visuomenė diferencijuojasi, auga lietuviškoji spauda, didėja jos tautinis susipratimas.

DR. J. BASANAVIČIAUS kapas Vilniaus Rasų kapinėse.

Dr. Jonas Basanavičius ir buvo šio judėjimo pradininkas, skleidęs tautos samonę, kėlęs jos, praeitį, ją rišęs su dabartimi.

Vėliau jis lyg pasitraukia iš tautinio judėjimo. Atsideda moksliniam profesiniam darbui. Iš užsienių grįžta tik po 25 metų. Grįžta 1905 metais, kai Rusijoje vyko revoliucija, kai lietuvių visuomenė rengėsi šaukti seimą Vilniuje.

Nuo anų metų Basanavičius įsijungia į lietuviškąją veiklą, į kovą už tautinius interesus. Savo patirtimi ir savo autoritetu jis sujungia visus ir visiems vadovauja. Pirmojo didžiojo karo metu jis išrenkamas Lietuvių Tarybos pirminku. Ši taryba privedė prie

tų tautos istorinių turtų, tuo simbolizuodamas, kad laisvės kovos dar nebaigtos, kad dar Vilnius neįjungtas į Lietuvą.

Tą sutapimą su lietuvių tauta ir jos svarbiausia diena — vasario 16 — paliudijo ir jo mirtis. Basanavičius mirė 1927 metais vasario 16, 6 v. 50 minučių vakare, kai Vilniaus lietuvių buvo susirinkę minėti Nepriklausomybės šventės.

Basanavičius buvo gimęs 1851 metais lapkričio 23 d. Ožkabalių kaime, Bartininkų valsčiuje, Vilkaviškio apskrityje. 1873 metais baigė Marijampolės gimnaziją. Studijavo Maskvoje. Pamegęs istoriją, buvo įstojęs į istorijos - filologijos fakultetą, bet vėliau perėjo studijuoti medicinos ir baigė 1879 m. Studijuodamas naudojęs rusų stipendiją, skiriama lietuviams.

Už stipendiją reikėjo atitarnauti imperijai. Tad Basanavičius, bijodamas, kad jo neišsiųstų kur į tolimą Rusiją, gavęs draugo pasiūlymą, išvyksta į Bulgariją, kuri tuo metu buvo gausi nepriklausomybės. Iš čia jis galėjo laisvai susisiekti ir su Didžiąja ir su Mažąja Lietuva. Jo organizacinė laisvė buvo kur kas didesnė nei tolimoje Rusijoje.

Užsienyje daug važinėjo, dviem atvejais buvo įsikūręs Bulgarijoje, kur ėjo įvairias gydytojo pareigas, dalyvavo visuomeniniame veikime, rašė bulgarų spaudoje, pasidarė net Bulgarijos piliečiu, išsitarnavo pensiją. Aušrą jis išleido gyvendamas Prahėje.

Po 25 metų klajonių (1905) jis grįžo Vilniun.

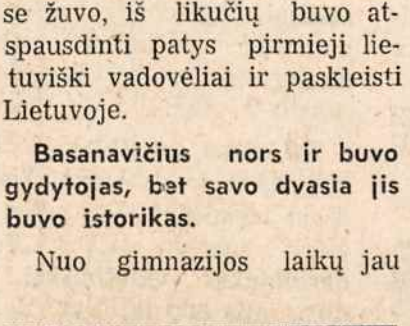
Čia 1907, įsteigė Mokslo Draugiją, jai pašveddamas daugiausia laiko, telkdamas Lietuvos istorijos turtus, rinkdamas rankraščius, etnografines retenybes bei vertybes, leisdamas žurnalą Lietuvių Tauta.

Norėjo jis pastatyti didelius lietuvių mokslų ir dailės namus. Tuo reikalu 1913 metais drauge su Martynu Yčum lankėsi Amerikoje ir nuo liepos

21 iki lapkričio 1 įjėdu surinko 23.709.35 dol. Tai buvo pirmoji tokia stambi lietuvių visuomenės rinkliava viešajam reikalui. Namų pastatyti nei nusipirkti nesuskubo, nes prasidėjo pirmasis pasaulinis karas. Dalis tų pinigų bankuose žuvo, iš likučių buvo atspausdinti patys pirmieji lietuviški vadovėliai ir paskleisti Lietuvoje.

Basanavičius nors ir buvo gydytojas, bet savo dvasia jis buvo istorikas.

Nuo gimnazijos laikų jau

DR. J. BASANAVIČIUS ir M. Yčas Amerikoje.

domėjosi tautos praeitimi, rinko tautosaką, studijuodamas mediciną, pagreičiu gilino ir istorijos studijas. Pačioje Aušroje ir kituose laikraščiuose jis paskelbė visą eilę mokslinių straipsnių iš Lietuvos istorijos.

Savo žymiausiu moksliniu darbu jis laikė "traku — prygo tautystę ir jų atsikėlimą Lietuvon".

Būdamas Bulgarijoje, jis rado daugel panašumų tarp bulgarų ir lietuvių. Taip jis sugalvojo hipotezę, kad lietuviai seniau yra gyvenę ant Dunojaus, dabartinėje Bulgarijoje, vėliau atsikėlę prie Baltijos jūros. Nors savo hipoteze jis nieko neįtikino, bet, sutelkęs daugybę medžiagos, jis atkreipė kitų dėmesį į mažai žinomus Lietuvos istorijos šaltinius.

Bendradarbiavo ir rusų bei bulgarų spaudoje. Rusų spaudoje jis pirmas pasisakė griežtai prieš lenkus.

Tautosakos rinkiniai buvo išleisti Amerikoje. Tai penki didžiuliai tomai. Keturi iš jų skirti bendrom pasakom, o penktasis — pasakojimas ir pasakoms apie velnius bei dvasias.

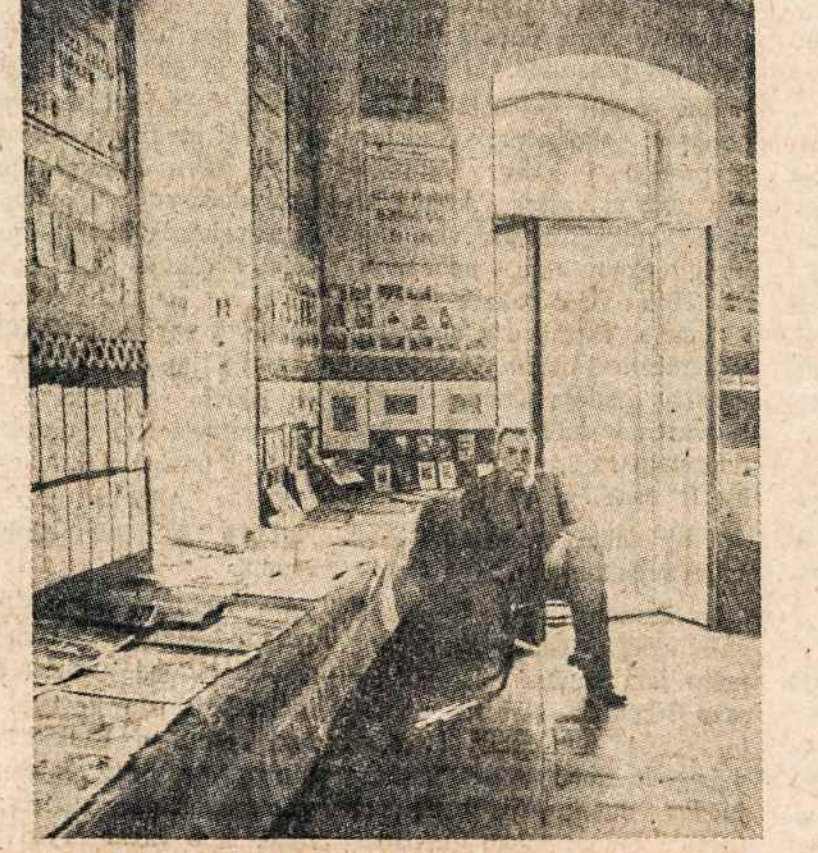
Kaip Valančius buvo didžiausia asmeriybė priešaušrio

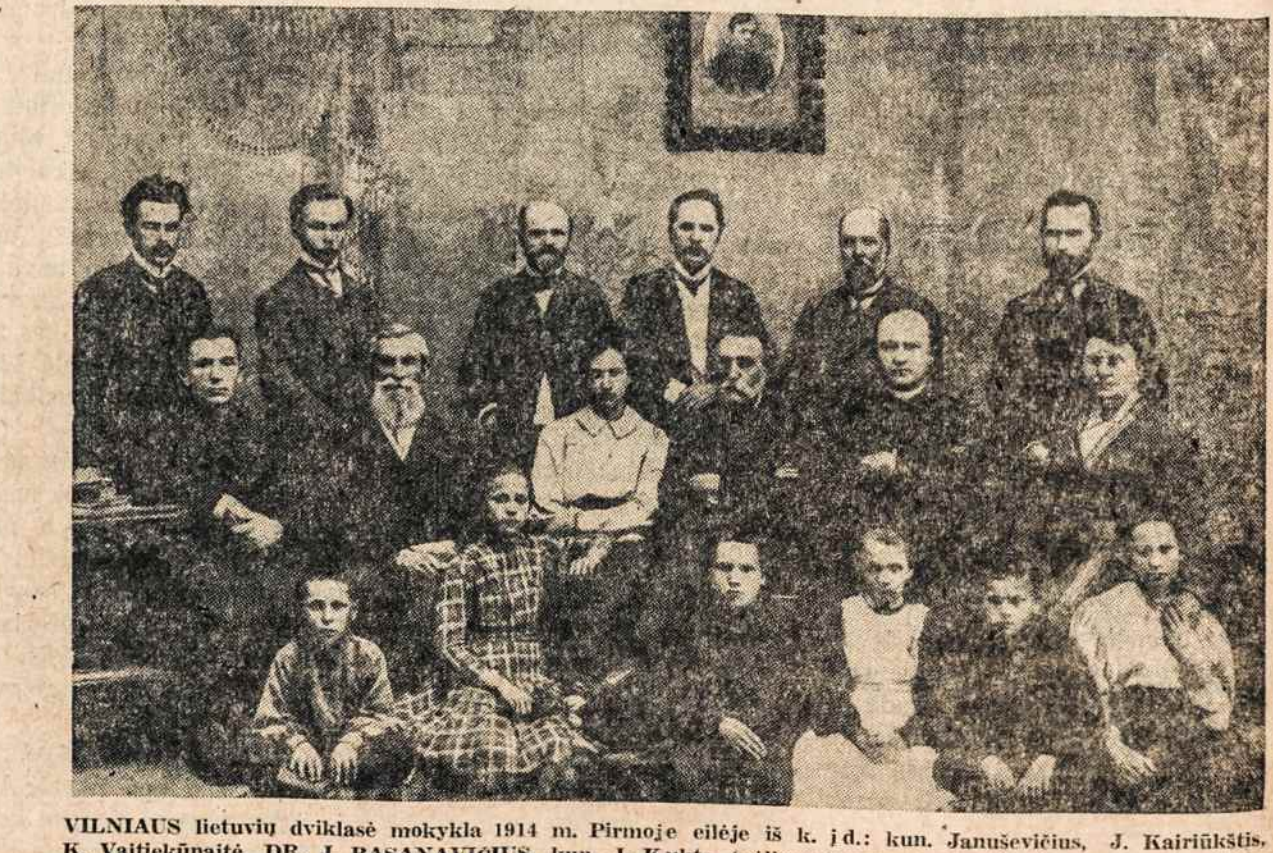
DR. J. BASANAVIČIUS prie žmonos kapo Lomo kapinėse Bulgarijoje.

galdynėje, taip Basanavičius tokiu yra poaušrinėje epochoje. Kaip Valančius tautą mokė, švietė, blaivino ir parengė Aušrai, taip Basanavičius tautai nubrėžė aiškius kelius, įdiegė jai laisvės siekimus ir privedė prie jų realizavimo.

A. D.

DR. J. BASANAVIČIUS spaudos parodoje, surengtoje Mokslo Draugijos namuose Vilniuje 1914 m.

VILNIAUS lietuvių dviklasė mokykla 1914 m. Pirmoje eilėje iš k. į d.: kun. Januševičius, J. Kairiūkštis, K. Vaitiekūnaitė, DR. J. BASANAVIČIUS, kun. J. Kukta (vėliau vyskupas), E. Vileišienė. Antroje eilėje: Pr. Klimaitis, J. Jurkūnas (Seimius), P. Matulionis, dr. A. Vileišis, V. Urbanavičius, A. Smetona (vėliau prezidentas). Vieni iš jų buvo mokytojai, kiti — mokyklos globėjai.

Atlikau pareigą savam kraštui

PHILADELPHIJOS ŽINIOS

Laikas išstūmė dainą iš mergaitės ir močiutės lūpų. Daina jau nebe gyvenimas, bet praeities prisiminimas. Malonu išgirsti senutes dainuojant pikniškai, nežūrint ką jos dainuotų. Malonu gyventi su daina jaunimo stovyklose. Bet jau kasdieniniam gyvenime daina, kuri veržtūsi iš mūsų širdžių ir lūpų, vis rečiau girdima. Daina seka ir jos sesuo — giesmė.

Ir kai tokiom aplinkybėm susirenka ketvertas dešimčių choristų ir dar daugiau svečių — dainos mėgėjų, kad pagerbtų ir kartu atsiveiktų (L. Meno Ansamblio) choro vadovą Leoną Kaulinį, jų tarpe tenka išgyventi skirtingas nuotaikas.

Tai buvo sausio 19 d., šv. Andriejaus parapijos salėje. Po kun. dr. Šimkaus invokacijos, susėdus prie gardžiai papuoštų ir užkandžiais apkrautų stalų, ansamblio valdybos pirmininkas Vincas Šalčiūnas tarė žodį. Jis priminė choro kūrimosi dienas, o taip pat choro veiklą nuo 1950 iki šių dienų. Per tą laikotarpį chorui vadovavo Leonas Kaulinis. Choras gyvai reikiškesi savų ir svečių tarpe. Sešerių metų laikotarpio choras yra dainavęs 160 atskirų dalykų. Daugiausiai teko dirbti besiruošiant dainų šventei Chicagoje. Besiruošiant, choro repetitorius vyko 3—4 vakarus savaitėje. Dalyvaudami chore dėsmitys jaunuolių išmoko gražių lietuviškų dainų. Baigdamas pažymėjo, kad L. Kaulinio auka lietuviškai dainai buvo labai didelė. Jis aukojo ne tik laiką ir darbą, bet kartais ir šeimos reikalus.

Po V. Šalčiūno kalbos choro dalyviai įteikė L. Kauliniui do-

vanėlę — lietuviško kryžiaus drožinį ir pobūvio dalyvių pasirašytą adresą, o jo žmonai — gražią puokštę gėlių. Po užkandžių sekusiose kalbose kun. Stasys Raila pasidžiaugė, kad dainai mus jungia. Kultūros Tarybos vardu kalbėjęs Balys Raugas prisiminė L. Kaulinio veiklą Utenos gimnazijos orkestre ir karo mokyklos chore. Antanas Impulevičius, kalbėjęs ramovėnų vardu, žavėjosi, kad L. Kaulinis sugebėjo suburti į chorą jaunimą. Linkėjo sveikatos, sekmės ir vėl grįžti į ansamblių. Leonas Būra, L. Bendruomenės pirmininkas, pažymėjo, kad daina užkariauja širdis. Po nuotaukingų feljtonų, kuriuos pasiskaitė Antanas Gedvila ir Antanas Šalčiūnas, žodį tarė L. Kaulinis. Jis pažymėjo, kad čia pasakyti jo adresu žodžiai būtų perdėti. Nebuvau vertas... Nedirbau, — atlikau tik pareigą savajam kraštui. Visą pobūvį ir pasakytas gražias kalbas "peradresavo" choro dalyviams. Aš negalėjau dainuoti keturiasdešimčia balsų, — jūs dainavote. Jūs, nežinomieji lietuviškos dainos puoselėtojai. Dainuoti jūs ėjote pareigos tėvynei vedami. Dėkoju už kantrybę ir atsipaitę. Jei repeticijos buvo kartais giesmėtos. Pobūviui vadovavo Adolfas Gaigalas.

Naujasis choro vadovas Juozas Strolia atvyko sausio 30, chorui buvo pristatytas vasario 2.

K. C. Ypatingas banketas Kasmet jurgiečiai užgavėnių

vakare suruošia banketą lietuvių sveikinėj. Siemet, kovo 5 d. vakare, Užgavėnėse, tradicinis banketas pavirs į tikrą jubiliejingą šventę, nes tuo metu kaip tik sueina kleb. dr. Vytauto Martusevičiaus 25 metų kunigystės sukaktis. Banketo rengėjai ir rengėjos kviečia atsilankyti ne tik jurgiečius, bet visus iš arti ir toli.

Valgiais rūpinasi Elena Kazakauskienė, bilietus prašoma įsigyti iš anksto pas Albina Čebatoriene, 3339 Belgrade St., Philadelphia 34, Pa. Iš anksto tenka dėkoti lietuvių radijo programos direktoriui, Stasiui Petraičiui, kuris be jokio atlyginimo per radiją banketą skelbia. Senas Jurgietis

New Hawen, Conn.

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas

Mūsų kolonijos lietuviai šiomet ruošiasi minėti Lietuvos nepriklausomybės šventę dvi dienas.

Vasario 16, šeštadienį 5 v. vakare visi ligi vieno lietuvių rinksinio miesto centre (Central Greene) prie vengrų laisvės žiburėlio, kaip pavergtųjų tautų simbolio. Čia dalyvaus žymūs miesto pareigūnai, parapijos skautai ir klebonas kun. A. E. Gradeckas. Taigi, broli ir sese lietuvi, laikyk sau šventą pareigą dalyvauti šiose iškilmėse, nes mūsų troškimas parodyti kitataučiams, kad esam vieningi kovoje už Lietuvos laisvę ir norime iškelti skriaudas, padarytas mūsų tėvynei ir jos žmonėms.

Sekmadienį, vasario 17, 10 val. ryte šv. Kazimiero bažnyčioje bus šv. Mišios už visus karius ir nukankintus lietuvius. Po pietų 3 val. bus graži meninė programa parapijos svetainėje (339 Greene St.). Programą išpildys šv. Kazimiero parapijos choras ir vietos skautai bei skautės. Tą pačią dieną skautai ruošia lietuvių liaudies meno parodą, kad atsilankę į minėjimą galėtų pasigėrėti lietuviškais išdirbiniais ir knygomis.

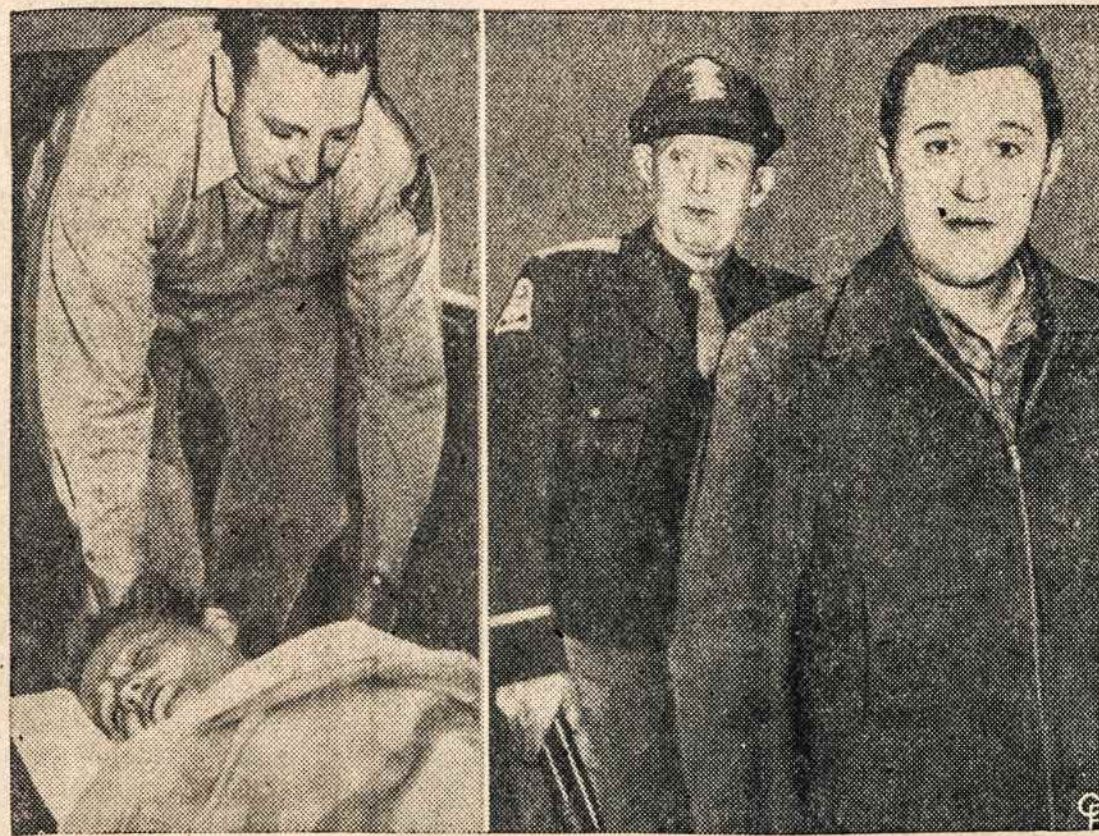
M. LB krašto tarybos sesija

Sydneyje mieste prieš pat Naujus Metus įvyko Australijos LB krašto tarybos penktosios sesijos, užtrukusios 3 dienas. Padaryti apyskaitiniai veiksmai pranešimai. "Mūsų Pastogės" (LB leidžiamo laikraščio) ir Tautos Fondo apyskaitas pateikė išdirbininkas. Laikraštis ekonomiškai stiprėja, didėja prenumeratorių skaičius. Į naują krašto valdybą išrinkti H. Kmitas, V. Simniškis, B. Daukus, S. Kovalskis, J. Veltėkis, B. Stacionis ir Z. Budrikis. Krašto kontrolės komisijon: L. Karvelis, A. Švedas ir P. Protas. Garbės teisman: E. Reisonienė, St. Čibiras, J. Kalvaitis, kun. dr. P. Jatulis ir Martinkus. Pirmininku išrinktas St. Kovalskis.

Suvažiavimo dalyviams mišias atlaikė ir pamokslą pasakė kun. dr. P. Bačinskas. Suvažiavimas nutarė pasveikinti Australijos ministerį pirmininką, pasiūsti raštą Jungtinių Tautų gen. sekretoriui, pasiūsti sveikinimus arkiv. metropolitui J. Skvireckui, Vlikui, diplomatomams.

Sydneyje mieste paliekama krašto valdyba ir kontrolės komisija, o garbės teisman — Adelaidėje.

Septintoji sporto šventė įvyko kartu su krašto tarybos sesija. Dalyvavo 5 lietuvių sporto klubai. Daugiausia taškų laimėjo ir savo krašto val-

UTAH KALEJIME buvo sukilė kaliniai. Vienas, draugu sumuštas, gabenamas į ligoninę; kitas lidimas sargybos.

...NES AŠ MYLIU LIETUVĄ LABIAU UŽ KITUS

(Atkelta iš 2 psl.)

Kiais jų patarnavimais, kas jiems būtų labai skaudi bausmė — smūgis per kšienę...

Dėmesio vėta pažiūra į religinius patarnavimus kaip kišenias papildymą. Ji nedaug skiriasi nuo tos, kuriai atstovauja "Vilnis" ir "Laisvė".

Vengrijos sukilimą palietęs, militaristas su ironija klausia, kur gi "mūsų veiksniai, įvairios partijos, organizacijos ir paskiros stambesnės tituluotos asmenybės tremtyje?..."

Juk jiems visiems dabar buvo puiki progą pasireikšti. Ir pats atsako, kad jiem visiem partijų reikalai "svarbesni už pavergtos Lietuvos bylą ir bendrus lietuviškus reikalus".

Taip prie reikalo prieidamas, militaristas tik pateisina tuos, kurie priekaištavo kariuomenei, nes ir jie lygiai panašiu būdu klausė: kur gi buvo militaristai Lietuva okupuojant, juk jiem visiem buvo puiki progą pasireikšti; kuo ryšium su Vengrijos sukilimu pasireiškė autoriaus atstovaujami lietuviai "militaristai"?...

Ar toks klausimo kėlimas reikalą aiškina ir rietenas magijos.

Militaristo demagogija, de ja, išduoda ypačiai samprotavimai apie tai, kas būtų, jei Lietuva būtų valdė ne tautininkai. Rašo:

"Kažin ar būtume išlikę ir tuos 22 metus nepriklausomi?"

Neva kitų pasakymais remiasi: "Kai kas sako, kad jei Voldemaras būtų valdęs, tai mes būtume vertę Vokietijos satelitu, o dr. Griniui valdant būtume pasidarę greičiau sovietine respublika; gi kriščiūnių demokratų valdymas būtų buvęs dar aštresnis ir už tautininkus. Tik gal vietoje žalių jaunaliučių uniformų būtume matę kokias "kryžiočių" uniformas su kitos spalvos akselbantais".

Tai jau pigi ir nieku negrįsta insinuacija, kad kiti būtų greičiau nepriklausomybę praradę. Šios rūšies demagogijai prilygsta ir autoriaus stilius, kuris visą kritiką vadina "atstumtųjų nuo lovio žvėgimu".

Tvirtindamas, kad kiti dėl

Kalbėdamas apie ateitininkų nepriėmimą į karo mokyklą Lietuvoje, militaristas aiškina:

"Partiečiai šaukia, kad stojant karo mokyklon, reikėjo ištikimybės liudijimo režimui. Kokio gi amžiaus jaunuoliai stodavo karo mokyklon? Jų daugumas būdavo 18—20 metų. Ar daug kas tokio amžiaus domisi ir supranta politiką? Kas iš jų priklauso partijoms. (Remiuosi tų laikų Mariampolės Rygiškių Jono gimnazijos abiturientais). Mano klasėje buvo skautų, šaulių ir sportininkų ir tik keletas partinių organizacijų narių..."

Tokis neskyrimas partijos, politikos nuo ideologijos ir ideologinės organizacijos, tokis suvisuotintas vadinimas partiečiais, žmonių, kurie jokiai partijai ir nepriklausė, bet priklausė ideologinei organizacijai, tektų laikyti tik demagogijos reiškiniumi, nes sunku patikėti, kad karininkas būtų tokio apgalėtinio bendrojo išsilavinimo, kad neskiirtų elementarių sąvokų. Tačiau ir vienu ir antru atveju jis netinka laikraščiu, kuris nori išlikti šalia demagogijos.

(atkelta iš 4 psl.)

autorių; gi esminė paskata greičiausiai bus tas siaurės Lietuvos kraštas — Biržai, Vabalinkas, Papilė, — iš kurio yra kilę daugiausia vaikams mokėjusių parašyti: Binkis, Sruoga, Jakubėnas, Zitkevičius... Šiaip vaikams rašyti — didelis malonumas. Ar nemalonu būti mažu vaiku kiekvienam bent svajonėse? Vaikiškas pasaulis gražus ir poetiškas. Esu vaikam išleides šešiolika knyguciu. Gal dar kada aš leisiu rinkinėli visai mažiems skaitytojams, tiems, kurie dar neina į mokyklą ir kuriems paskaito mamytės.

Dabar Jūs redaguojate "Lietuvių Dienų" žurnalą, kaip Jums patinka tas darbas?

Darbas, nėra klausimo, patinka. Bet šio meto sąlygomis kultūros žurnalą leisti nėra lengva. Kad žurnalas gyvuoja, ir jau aštuntuosius metus, reikia pasidžiaugti dviem faktais — leidėjo Skiriaus rizika, pasiaukojimu ir patvarumu, tiesiog žemaitišku užsispyrimu, ir skaitytojais, kurie kol kas ne mažėja, o pamažu auga.

"lovio žvėgia", vadinasi, dėl materialinės naudos kovoja, militaristas pats teigiamai priima vieno karininko pareiškimą: "...esu tautininkas, bet tik ta prasme, kad lietuviškumo išlikimo reikalai ir mano tautos reikalai

yra svarbesni man kaip kitam kuriam tremtiniui". Taigi išsiskyrimas vėl: kiti žvėgia dėl lovio, tik aš už kitus tremtinius daugiau tautos reikalais rūpinuosi... Kai kiti taip apie tave galvoja, tegul sau, bet kas pats apie save taip galvoja — gali susilaukti galvoje "ulcerio".

Kanados militaristas apšaudė "priešus" užsimaskavęs. Gal tokia kovos taktika ir buvo išmokta karo mokykloj. Tačiau neatrodo, kad buvo fikslinga tokiam militaristo šaudymui duoti pozicijas "Karyje". Ypačiai, kai militaristo, soviniui sproginėja čia pat ir žeidžia laikraščio sumanai laikytą "neutralumą" ir jį remiančių karių veteranų autoritetą. (Visi pabaukimai yra redakcijos).

PASIKALBĖJIMAS SU BERNARDU BRAZDŽIONIU

(atkelta iš 4 psl.)

Magdalena Valentaitė, dukte Jurgio, gyv. Garšvinių k., Vilkaviškio rajone, ieško brolio Jono ir tetos Elzbietos Bieliukaitės. Atsiliepti į Darbininką.

Morikos Plaščiuokaitės - Žukauskienės, prieš kiek metų gyvenusios Bridgeport, Conn., ieško Ona Plaščiuokaitė, Veliuona, Vilkijos raj.

Julijonos Sulinskienės (vyro vardas Pranas, dukte Ona prieš karą gyveno New Haven, Conn.) Ieško Jurgis Sulinskis, Vilkijos r., Veliuonos paštas, Pakalniškių km.

Dabravolskas Mikas, gyv. Sibire, ieško savo sesers Ursulės Dabravolskaitės - Zaveckienės, kilusios iš Kancėnų k., Alytaus apskr. Tėvo vardas Matas. Jo žmona ieško savo brolio Jono Klainoto, Antano sūnaus, kilusio iš Bakaloriškės k., Trakų apskr. Dėl adreso rašyti: Mrs. Veronika Frankienė, 1917 W. Baltimore St., Baltimore 23, Md.

IŠ VISUR

● Darbininkas kitą savaitę, švenčiant Washingtono gimtadienį, išeis tik vieną kartą, būtent, vasario 20, trečiadienį, kaip buvo jau skelbta šiuo metu pradžioje. Visos korespondencijos ir skelbimai, kurie taikomi penktadienio numeriu, redakcijai turi būti prisiūsti viena diena anksčiau, t. y. ne vėliau antradienio.

● Balfas yra nutaręs vienam žymiam Amerikos asmeniui įteikti lietuvių dailininko pieštą paveikslą, kuris vaizduotų lietuvių bėgimą iš savo tėvyinės nuo komunistų persekiojimo. Paveikslo dydis: apie 6 pėdos ilgio ir maždaug tiek pat pločio. Atlyginimas: pagal paveikslo vertę ir susitarimą. Lietuviai dailininkai savo pasiūlymus siunčia Balfo įstaigon: 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

● Bendruomenės centrinė apylinkė sudaryta Clevelande. Jai gali priklausyti tie lietuviai, kurie gyvena toliau nuo lietuviškųjų kolonijų ir dėl mažo skaičiaus negali sudaryti vietos apylinkės. Tos centrinės apylinkės valdybą sudaro: pirm. St. Nasvytis, inž. K. Mažonas ir sek. J. Liūdžius. Valdyba kreipiasi į atskirai gyvenančius lietuvius ir prašo: išrašyti nariais į centrinę apylinkę ir įnešti solidarumo mokesčių, kuris dirbantiems yra 2 dol., nedirbantiems — 1 dol. Pareiškimus siūsti adresu: JAV LB Centrinė Apylinkė, 4579 W. 157 St. Cleveland 11, Ohio. Pinigus siūsti K. Mažono vardu tuo pačiu adresu.

● Eug. Vilkas nuo šių metų pradžios perėmė redaguoti "Mūsų Vytį", kurią 8 metus redagavo Br. Kviklys. Nauji adresai: redakcijos — E. Vilkas, 12601 So. Stewart Ave., Chicago, Ill.; administracijos — Vyt. Namikas, 6041 So. Fairfield Ave., Chicago 29, Ill.

● LDS 5 kuopos Waterbury, Conn., susirinkimas įvyks vasario 24 d. 1 val. popietį įprastoje vietoje. Valdyba prašo narius atsilankyti ir užsimokėti duoklę.

PAIESKOJIMAI

Magdalena Valentaitė, dukte Jurgio, gyv. Garšvinių k., Vilkaviškio rajone, ieško brolio Jono ir tetos Elzbietos Bieliukaitės. Atsiliepti į Darbininką.

Morikos Plaščiuokaitės - Žukauskienės, prieš kiek metų gyvenusios Bridgeport, Conn., ieško Ona Plaščiuokaitė, Veliuona, Vilkijos raj.

Julijonos Sulinskienės (vyro vardas Pranas, dukte Ona prieš karą gyveno New Haven, Conn.) Ieško Jurgis Sulinskis, Vilkijos r., Veliuonos paštas, Pakalniškių km.

Dabravolskas Mikas, gyv. Sibire, ieško savo sesers Ursulės Dabravolskaitės - Zaveckienės, kilusios iš Kancėnų k., Alytaus apskr. Tėvo vardas Matas. Jo žmona ieško savo brolio Jono Klainoto, Antano sūnaus, kilusio iš Bakaloriškės k., Trakų apskr. Dėl adreso rašyti: Mrs. Veronika Frankienė, 1917 W. Baltimore St., Baltimore 23, Md.

HARTFORD, CONN. APYLINKĖS MIESTŲ DĖMESIUI

PARCELS TO RUSSIA, INC. 1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y.

Atidarė savo ofisą šiuo adresu: 651 Albany Ave., Hartford, Conn. Tel.: CHapel 7-5164

Mūsų firma patiekia siuntimui siuntinių į SSSR, Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir kitur. Esame įgaliojoti INTRIST Maskvoje. Miltas apmokamas čia. Garantuojame pristatymą. Atidara kasdien ir sekmadieniais.

VASARIO MĖNESIO ATEITIS

Vasario. "Ateitis" (Nr. 2), kaip ir tinka šiam lietuviškam mėnesiui, atrodo šventinė. Akį maloniai nuiteikia žalsvai gelsvas apdaras su šviesia Kauno panorama. Tai primena Nepriklausomąją Lietuvą, kuri buvo priversta sau laikinę sostinę kurti. Pirmajam puslapyje skrieja M. K. Ciurlionio Vytis pro mįslingą miestą, Vilnių, kur buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybė. Lietuvos niūrią dabartį primena to paties Ciurlionio "Judoji saulė", o žilą ir šviesią praeitį — jo "Karalių pasaka". Tuos regimus vaizdus sustiprina Bern. Brazdžionio poetiškas žodis apie Vaidilą Valiūną. Visa tai skirta Vasario 16 priminti.

Vasario Ateityje rašo: Simas Suziedėlis — Lietuva Ciurlionio simbolikoje, Paulius Jurkus — Pasaka apie Vilniaus studentą ir jo meilę, Aloyzas Baronas — Žodžio ir sakinio ieškojimas, Alfa Su-

šinskas — Iškilmingos šuns laidotuvis Clevelande, Virginija Kiaunytė—Vientatvė, A. Tyruolis — Apie draugystes ir bičiulystes, Jonas Soliūnas — Nestovėkime vietoje, Ald. Kalvaitė — Rytinio pakraščio žiemos stovykla, Ingrida Stasaitė — Mes su daina, Danutė Giedraitytė — Drexelio stovykloje. Eilėraščiai: Bern. Brazdžionio, Otilijos Vilties, Nerimos Narutės. Prisimintos sukaktys Bern. Brazdžionio ir prof. Pr. Jucaičio, mirusieji — kun. V. Slavynas ir stud. R. Petrikas, romano premiją laimėjęs Paulius Jurkus. Gausu vaizdų iš studentų ir moksleivių stovyklų ir jų veiklos, daug korespondencijų, apžvalgų, įvairių žinių, knygų recenzijų. Šis jaunatviškas žurnalas užsiibaigia "Kreivom šypsenom", kurios ir duria ir juokdo. Iliustracijos: Ados Korsakaitės ir Gražinos Gaubytės, fotografijos: Vyt. Augustino, Vyt. Maželio, V. Valaičio, Br. Cikotos.

LIETUVOS ATSIMINIMŲ
RADIO VALANDA JAU 16 TUS ME TUS SKRIEJA PAS KIEKVIENĄ LIETUVŲ DIDŽIOJO NEW-YORKO N. J. IR CONN. APYLINKĖJE KURIS IEŠKO ATSIMINIMŲ LIETUVISKAME ŽODYJE IR DAINOJE.

DABAR
NAUJU LAIKU
SEŠTADIENIAIS NUO 4:00 IR 5:00
STOTIS **WEVD** (1530 KIL. IR 9.9 MEG. FM)
DIREKTORIUS - JOKŪBAS J.

STUKAS 1264 WHITE ST. HILLSIDE N.J. WA 6325

O KO KO?

Garsių žmonių mintys
 Prancūzų rašytojas **André Maurois**: "Karinių ordinų vertė neaiški, nes kareiviai laimi kovas, o generolai už tai laimi ordinus".
 Anglų **Winston Churchill**: "Kas sako prakalbą, visada turi žiūrėti, kad išsemtų temą, ne klausytojus".
 Amerikos **Billy Graham**: "Daugumą žmonių daro klaidą, iš vienos juodos avies spręsdami apie visą kaimenę".
 George Orwell: "Po kelių dešimtmečių pasterizuos ne tik pieną ir mėsą, bet ir žmonių mintis".

Gerai kaimynai
 Sarmaitienę ėmė nervinti už sienos kaimynų triukšmas. Ji liepė vyrui šluotgaliu pabelsti į sieną. Tas beldė pasi kartodamas. Nieko negelbėjo. Ryta Sarmaitis sutiko prie durų kaimyną ir, suvaldydamas pyktį mandagiai klausia: "Ar tamsta, kaimyne, girdėjai, kaip mes vakar beldėmės?" Tas kaimynas jį man dagiai ramino: "O taip, girdėjau, bet tai mum nieko nenkenkė, mes iki penkių dainavom".

Skuba į paskaitą
 "Kur gi taip skubi?"
 "O, skubi į paskaitą".
 "Žmogau, jau po dvylikos, visos paskaitos baigtos".
 "O, tai tu nepažįsti mano žmonos".

Pirmas darbas
 "Pasakyk, sūnau, ką pirmiausia darytum, jei, sakysim, gautum iš manęs šimtą dolerių?"
 "Pirmiausia, tėtė, aš juos suskaityčiau".

Naudinga muzika
 "Na, kiek pažangos padarė tavo dukytė, mokydamasi skambinti?"
 "O, aš labai ją patenkintac. Aš jau abiejų kaimynų namus nupirkau už pusę kainos".

KALAMAZOO, Mich., policija suėmė vyrą ir moterį, apipėsičius banką. Prie juos rado ginklą, dinamitą ir pinigų \$6,262.

DETROIT, MICH.

Vasario 16 minėjimas įvyks vasario 17 d. 3 val. p. p. Western High School auditorijoje (1500 Scotten). Minėjimą ruošia Detroito Liet. Organizacijų Centras. Programa įvairi ir įdomi. Dalyvaus amerikiečių ir lietuvių veikėjai. Bus proga išgirsti daug naujienų apie dabartinę Lietuvos padėtį, išsilaisvinimo galimybes ir bendrą rytų Europos tautų kovą prieš okupantus. Kalbės kongresmanas Thaddeus M. Machrowich ir adv. J. Skorupskas. Po oficialiosios programos bus meninė programa, kurią atliks vietinės meno pajėgos ir svečiai solistai. Jų tarpe bus S. Citvaras. Be to, bus renkamos aukos Lietuvai laisvinti. Surinkti pinigai bus įteikti Amerikos Lietuvių Tarybai. Aukojusiem dešimtį, ar

daugiau dolerių bus išduodami specialūs pažymėjimai. Visos Detroito lietuvių organizacijos, biznierių ir profesionalų, taip pat kviečiami atlikti lietuvių pareigą.

Po minėjimo įvyks vakarinė. Organizacijos ar asmeniškai norintieji vakarinėje dalyvaui, prašomi informacijų reikalais skambinti Elžbietai Paurazienei, tel. UN 2-3298; Petriui Medoniui, tel. VE 5-6509; arba Justinui Pilkaui, tel. WE 4-5352. Vakarinė bus Shores Cofe, 13200 W. Warren, Dearborn, Mich.

Su Vasario 16 švente susijusios pamaldos bus sekmadienį vasario 17 d. Dievo Apvaizdos bažnyčioje 10 val. iš ryto, šv. Antano bažnyčioje 11 val. ir šv. Petro bažnyčioje 10:30 v.

Juozas Saplys

TIES LIETUVIŲ SALES IR KLUBO VEIKLA

Sausio 28 įvykęs lietuvių salės ir klubo akcininkų (šerinkininkų) susirinkimas leidžia pažvelgti į viešumai pateiktus skaičius, rodančius jų metinę apyvartą.

Lietuvių salė per 1956 metus pajamų turėjo \$7,729.27. Svarbesni pajamų šaltiniai — \$3,000.00 nuomos už patalpas iš Amerikos lietuvių piliečių klubo ir \$4,512.80 nuomos įvairioms pajamoms už pačią salę. Per tą patį laiką išlaidų padaryta \$6,976.09. Svarbesnės išlaidų pozicijos — išmokos salės direktoriams \$645.25, draudimas \$444.32, atlyginimas prižiūrėtojui bei valdytojui \$2,782.06, atlyginimas vedėjui manadžeriui \$493.77, eiliniai pataisymai \$380.87, mokesčiai \$837.22. Gryno pelno salė davė \$753.18. Apatinės salės remonui išleista \$6,745.42. Namų vertė \$26,920.00, kartu su kitais aktyvais — \$35,286.76.

Amerikos lietuvių piliečių klubas, visuomenėje žinomas populiariausiu klubelio vardu, per 1956 metus pajamų turėjo \$45,961.89. Pagrindiniai pajamų šaltiniai — iš apyvartos \$45,155.77, narių mokesčiai \$621.93. Išlaidų padaryta — \$22,378.13 (pvz. nuomai \$3,000.00, atlyginimams \$13,022.70, mokesčiams \$1,304.47 ir kit.), prekių (alaus vyno, degtinės ir kit.) pirka už \$20,215.55. Gryno pelno iš klubo apyvartos gauta \$3,734.43.

Ieškodami palyginimų, rastume, kad šie skaičiai būtų įdomūs daugeliui atžvilgiu. Pvz. žinome metines pajamas tokios svarbios mūsų institucijos, kokia yra Amerikos Lie-

STUDENTŲ KONCERTAS WATERBURYJE

Waterburio studentai ruošia koncertą vasario 23 klubo salėje (103 Green St.). Pradžią 5 val. vak., šokiai — iki gaidžiam giedant. Koncerte programą išpildys jaunos kartos menininkai: Audronė Gaigalaitė, Darius Lapinskas ir Herkulis Strolia. Jie išpildys lietuvių ir kitataučių kompozitorių dainas, arijas ir muzikos kūrinius. Akompanuos Diana Papievytė ir Vytautas Strolia. Kviečiamas jaunimas ir senimas iš arti ir toli. A. Z.

CLEVELAND, OHIO

lietuvių Taryba (Altas). Vienais metais ji aukų susirenka daugiau, kitais mažiau, bet jų metinis dydis svyruoja tarp 40 ir 50 tūkstančių dolerių. Tuo tarpu Clevelando lietuvių tik viename savo klube, saliūnų ir kitų užėigų neskaityt, per metus palieka 45 tūkstančių dol. Bet dėl to niekas nepyksta: jei nebūtų paliekantių, neturėtume nė salės, kuri visiems norintiems prieinama ir kurioje vyksta daugumas mūsų susirinkimų bei parengimų. Kad ir kaip laikam atrodytų paradoksalu, bet negalima nesiskaityti su faktu, kad mūsų išgeriantieji sudaro atramą lietuviškam gyvenimui.

Šių metų susirinkime nemaža kalbų ir ginčų sukėlė salės direktijos nusistatymas pačiai susipirkinėti atskirų asmenų parduodamas akcijas (tokių akcijų per metus direktija įsigijo 134). Vieni čia žiūrėjo pavojui, kad direktija, pati supirkinėdama akcijas, ilgainiui taps vienintele ir pačių namų savininke. Todėl buvo siūlyta nutarti direktijos išsigyjama akcijų skaičių apriboti ir sudaryti sąlygas akcijas įsigyti naujiems akcininkams. Paaiškėjus, kad tokį apribojimą daryti neleidžia turimieji valdžios patvirtintieji įstatai, buvo pasitenkinta tik pageidavimu, kad pati salės direktija rūpintis įieškoti naujų akcininkų, norinčių akcijas įsigyti.

Ūvusių salės ir klubo direktiją sudarė: J. V. Baltus — pirm., A. A. Bukness — vicepirm., J. J. Gražulis — finansų sekretorius, B. A. Buknis — sekr., E. J. Samas — išd., A. Banyš, Z. Dučmanas, P. J. Sukis ir J. Kulbokas — nariai. Daugumą jų jau sudaro Amerikoje gimę antrosios ir net trečiosios kartos lietuviai, tačiau reikia pabrėžti lietuvišką jų orientaciją bei nusistatymą: beveik visi kalbėdami pasisakė už reikalą turėti lietuviams tautinį savo židinį — namus. Kaikurie kėlė net geresnių namų išigijimo mintį. Šiemet į rengiamą salės pobūvį jau buvo kviečiami ir svarbesniųjų lietuvių organizacijų atstovai, tuo įieškant su lietuvių visuomene arti-

mesnio ryšio. Siomis pastangomis tegalima tik pasidžiaugti.

Į naują salės ir klubo direktiją buvo išrinkti: J. J. Gražulis, P. J. Sukis, Z. Dučmanas, A. Banyš, B. A. Buknis, S. Mačys, A. A. Bukness, S. Alaburda ir E. J. Samas. Jai linkėtina toliau gražinti bei tobulinti lietuvių namus, kad jie būtų tikrai jauki ir maloni vieta lietuviams naudotis.

Susirinkimo pirmininku buvo pasiūlytas ir išrinktas J. Sadauskas. Jau kelinti metai dalyvauju šiuose susirinkimuose ir vis matau, kaip jis arba F. Baranauskas pirmininkauja. Susidaro įspūdis, kad jie pasidarė beveik nebepakeičiamieji, nors šių metų pirmininkavimas nebepajėgė tvarkyti kilusių ginčų dėl direktijos perkamų akcijų apribojimo ir be reikalo nunešė apie pusantros valandos brangaus laiko. Po susirinkimo klubo vedėjo (manadžerio) P. J. Sukio visi jo dalyviai buvo pavaisinti bei alučiu pagirdyti.

SB

Vasario 16 proga

Ohio gubernatorius C. William O'Neil išleido raštą kurio vasario 16 skelbiama Lietuvių diena visoje Ohio valstybėje. Gubernatorius taip pat sutiko atvykti į Vasario 16 minėjimą, kuris įvyks vasario 17, 6 val. vak. WNK salėje, ir tarti žodį. Į minėjimą taip pat pakviestas Clevelando arkivysk. Edward F. Hoban, kuris iš ryto 11 val. katedroje aukos šv. Mišias ir pamokslė primins pavergtąją Lietuvą. Mišių metu giedos Čiurlionio ansamblis. Lietuviškos organizacijos kviečiamos dalyvauti organizuotai ir su vėliavoms. Pamaldos taip pat bus abejojose lietuvių bažnyčiose 10 val.

Minėjimo meninėje programoje dainuos Čiurlionio ansamblis, solistai — A. Stempuzienė, J. Krištolaitė, A. Bakūnas ir gros smuikininkas Vyt. Kušleika.

Lietuvai vaduoti reikalingos taip pat ir lėšos. Kaip kitais metais, taip ir šiemet bus renkamos aukos. Surinkti pinigai bus persiųsti Alto dispozicijai.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimą ruošia Clevelando Alto skyriaus valdyba. (ASV)

JOYCE KUHMANN, 16 metų, Floridoje laimėjo dviračių lenktynes. Nors Amerika yra automobilių kraštas, bet prez. D. Eisenhoweris ragina jaunimąintis dviračių sporto. Tai stiprina kXna.

HELP W. MALE

WE CAN USE

Three men are needed to round our district in this area who have had farming, selling or mechanical repairing experience, to demonstrate and service our farm and shop maintenance equipment. If you have a car or pick up and desire to be permanent and make over \$157.50 per week.

Write
 Gerald C. Hodapp
 Box 209
 Cicero, Illinois.

ARTRITIS - REUMATIZMAS

Naujasis Amerpol iš karto palengvina muskulų skausmus bei sąnarių sustyrimą. Nuostabiai greitai atima sąnarių uždegimą, muskulų ištirimą bei sustyrimą. Kreiptis į savo vaistingą ar rašyti: AMERPOL. Chįcago 22, III. Tepasas \$2.00, tabletės \$3.50, o abu — tik \$5.00.

Kiekvieno New Jersey lietuvių pareiga dalyvauti LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIME

SEKMADIENĮ

1957 m. vasario - Feb. 17

2 valandą po pietų

ROBERT TREAT HOTEL

PARK PLACE

NEWARK, NEW JERSEY

INVOKACIJA

Kalbas pasakys:

ROBERT B. MEYNER, New Jersey valst. gubernatorius
 LEO P. CARLIN, Newarko miesto mēras
 VYTAUTAS VAITIEKŪNAS, Lietuvos Laisvės Komiteto narys
 Adv. ANDREW A. SALVEST, N. J. valstybės gynėjo padėjėjas
 Adv. KAZYS F. PAULIS, N. J. L.T. pirmininkas

Meninėje programoje:

"RŪTOS" LIET. RADIO ANSAMBLIO CHORAS, vad. A. Kačanauskas
 RŪTA GRAUDUSYTĖ, piano solo
 AUDRONĖ BUTVYDAITĖ, deklamuos

Vėliavas pagerbs

LITHUANIAN AMERICAN VETERANS ir LADIES AUXILIARY

ĮĖJIMAS NEMOKAMAS

MINĖJIMĄ RENGIA IR VISUS KVIEČIA

N. J. LIETUVIŲ TARYBA

Darbininko administracijoje galima gauti šios knygos

RELIGIJA IR FILOSOFIJA

Naujasis Testamentas	\$2.01
Saulės giesmė, A. Maceina, 454 p.	\$5.00
Didysis inkvizitorius, A. Maceina, 222 p.	2.00
Marija kalba pasauliui, G. de Fonesca, 264 p.	2.00
Pranašystės apie pasaulio galą, Prel. P. Juras, 111 p.	1.00
Džiaukis gyvenimu, O. Swet Marden, 72 p.	0.70
Sventas Antanas Paduvietis, Nello Vian, 145 p.	1.00
Prie vilties kryžiaus, Dr. J. Prunskis, 139 p.	1.50
Laisvė ir būtis, Dr. J. Girnius, 151 p.	2.00
Milžinas, didvyris, šventasis, Dr. Pr. Gaidamavičius, 246 p.	2.00
Sventas Kazimieras, Z. Ivinskis, 220 p.	3.00
Aušros žvaigždė, Tyrulis, Marijos poezijos antologija.	2.00
Amžinoji auka, kun. V. Pikturna	2.00
Sv. Jonas Bosco, kun. J. Lemoyne, 755 psl.	5.00
Jaunystės maršas, Alfas Sušinskis, jaunimui skirta knyga, 260 psl.	2.00

MALDAKNYGES

Būk mums malonus, Kan. F. Bartkus, 413 p.	2.00
Vardan Dievo (mažųjų maldos), Kun. St. Yla, 133 p.	1.25
Viešpaties Angelas, kan. A. Sabaliauskas	2.00
Apsaugok Aukščiausias, Kun. Dr. P. Aleksa	1.00

LIETUVOS ISTORIJA IR GEOGRAFIJA

Lietuvos vaizdų albumas, V. Augustinas	5.00
Lietuvos archyvas (bolševizmo metai), 436 p.	1.50
Vyskupo Valančiaus biografijos bruožai, Vac. Biržiška, 100 p.	1.00
Legendariškieji O. F. M. kankiniai, 45 p.	0.50
Česlovas Sasnauskas, J. Žilvičius, 127 p.	2.00
Nepriklausomos Lietuvos pinigai, J. Karys	5.00

BELETRISTIKA

Didvyrių žemė, Karolė Pažeraite	1.00
Gabija, metraštis	6.00
Susitikimas, J. Gailius, 155 p.	1.50
Don Kamiliaus pasaulis, 324 p.	3.00
Eldorado, apysakaitės ir vaizdeliai, 150 p.	1.80
Valentina, A. Vaičiulaitis, 142 p.	2.00
Siela už sielą, D. Pilla, 304 p.	2.00
Algimantas, V. Pietaris, 267 p.	2.00

POEZIJA

Semeniškių Idilės, Jonas Mekas	1.00
Sventieji akmenys, F. Kirša, 112 p.	1.50
Vai lėkite dainos (200 dainų tekstai), 220 p.	1.00
Etapai (irišta), J. Kėkštis, 141 p.	3.00
Laukų liėsnos, A. Tyrulis, 44 p.	1.00
Atviros Marijos, L. Andriekus, 136 p.	2.00
Anapus teisybės, A. Gustaitis, Humoristiški eilėraščiai, 144 psl.	2.20

DRAMA

Gims tautos genijus, L. J. Voicekaskas, 80 p.	1.50
Žiurkių kamera, J. Grinius, 120 p.	1.50

MUZIKA

Missa in honorem Imm. Cordis	1.50
Lietuviška muzika, Č. Sasnauskas, 133 p.	3.50

VAIKU LITERATŪRA

Lapės pasaka, V. Pietaris	1.10
Pasakos. Haufas, 93 p.	1.25
Velkvų pasakos. N. Butkienė, 32 p.	1.00
Baltasis vilkas, K. Binkis, 36 p.	1.00

IVAIRIOS

Amerikos lietuvių vardynas, 279 p. 5.00 ir 7.00 (irištas)

Darbininko administracija 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

SPORTAS

TIK VIENYBĖJE MŪSŲ GALYBĖ

Atrodo, kad vienybės reikalas pribrendo ir sportinėje srityje. Elė metų prabėgo, kaip atvykę naujieji tremtiniai įsijungė į Amerikos lietuvių sportinį gyvenimą. Naujos pajėgos atgaivino apmirusią lietuvių sportinę idėją. Lietuvių Atletų Klube prisiglaude krepšininkai, šachmatininkai ir stalo teniso mėgėjai, o futbolininkai įsteigė naują sporto klubą, pavadindami jį Lietuvių Sporto Klubu. Visas vaizdas išrodo neblogas, ypač žmogui, kuris retkarčiais atvyksta į rungtynes. Yra du klubai, jaunimas sportuoja, abu klubai dirba skirtingose šakose ir kur gali gina lietuvių vardą amerikiečių akyse. Viskas ir būtų gerai, jeigu būtų pakankamai lietuviškos visuomenės ir pakankamai lietuvių sportininkų. Maža to. Laiškas bėga ir sendina visus be išimties. Iš aktyviųjų tarpo pasitraukia žaidikai, jaunųjų mažai, nesu- spėja priaugti ir užimti senųjų vietos. Lygiai dėl tų pačių priežasčių pasitraukia ir sporto darbuotojai. Žodžiu, pradeda jausti trūkumą visose sporto srityse. Man atrodo, kad šita padėtis versta verčia keisti organizacinę kryptį sportiniame gyvenime. Nebėra prasmės turėti du sporto klubus nebėra reikalo skaldytis, ir iškyla naujas, abiejų lietuviškų sporto klubų susijungimo klausimas.

Elė lietuvių, dirbančių sportinėje srityje, ši reikalą jau seniai pramatė. Šiuo reikalu buvo kalbėta abiejų sporto klubų vadovybių susirinkime, tačiau dėl kažkokių priežasčių sprendimo nesurasta ir susijungimo klausimas liko kybas ore.

Lietuvių Atletų Klubas išrinko komisiją, kurios tikslas yra: 1. išjudinti Atletų Klubo sportinį gyvenimą 2. mėginti sudaryti tokias sąlygas, kad abu lietuviški sporto klubai susijungtų į vieną vienetą.

Pažiūrėjus giliau į susijungimo klausimą, atrodo, kad Sporto Klubui rūpi, ar:

1. LAK duos tokias pačias sąlygas Lietuvių Sporto Klubo futbolininkams, kokias jie turi savo klube.
2. LAK dės lygiai tiek pastangų išlaikyti Lietuvių Sporto Klubą pirmąjį futbolo komandą aukščiausioje lygoje.
3. LAK apmokės gana žymią pinigų sumą, kurią Lietuvių Sporto Klubas yra skolingas kai kuriem ar kai kuriam asmeniui.

Atrodo, kad pirmuosius du klausimus bus galima išspręsti tokiu būdu, kad LAK priimtų savo narių susirinkime tokią užtikrinimo formą, kuri būtų priimtina Lietuvių Sporto Klubui.

Trečiąjį klausimą, piniginių reikalą atrodo, Lietuvių Atletų Klubas, su pagalba lietuviškos visuomenės ir bendrų abiejų klubų sporto darbuotojų ir sportininkų pastangomis, sprestų mėginamas mokėti skolą dalimis. **A. Andriulis** iš klubui.

Mamos pyktis
"Ką sakyti tavo mama, jei pamatytų tave su taip giliai iškirpta krūtine? Ar nepykty?"
"O žinoma, pykty. Ji visada pyksta, kai aš jos suknius paimu".

Zitikis, Vladas.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsilipti:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA 41 West 82nd St., New York 24, N. Y.

Therese Leduc, prancūzė, žiemos sporto rungtynėse Vokietijoje, Garmisch — Parkenkirchen, laimėjo slidininkų varžybas.

ŠESTADIENIS LSK ZENKLE

Vasario 16, šeštadienį, 3 v. New Farmers Oval Lietuvių Sporto Klubo komanda žaidžia draugiškas rungtynes su Waterburio lietuvių futbolo ekipa.

Waterburio vienetas dar neseniai įsikūręs. Jei mūsų visuomenės bus paremtas ir jaunimo supratas, gali tapti svarbiu faktoriumi lietuviškame jaunimo gyvenime. Waterburiečiai dar nepriklauso jokiai tarptautinei organizacijai. Pagal kai kuriuos tarptautinių nuostatų gynėjus (iš Toronto) LSK žaisti su jais ne galėtų. Bet reikia pagirti LSK, kad to nepaiso ir naujai besivystančiai organizacijai padeda žengti pirmuosius žingsnius. Sveikinam ir rungtynių teisėja, veteraną iš Lietuvos laikų, Volskį, vis dar aktyvų bei vietos teisėjų sąjungai priklausantį, bet taip pat lietuviškam sportui besiaukojantį ir nieko nebojantį.

Svečiai, sudarę komandą iš visos N. Anglijos apygardos, galėtų mumsiškams pridaryti daug nemalonių. Įdomu, kokią komandą mūsų treneris Brazauskas išleis į aikštę? Bent dauguma pirmosios komandos žaidėjų yra pilnai užsitarnavę poilsio. Nors ir turime pakankamai pasirinkimo iš rezervinės ir jaunųjų ekipų, bet nepamirština, kad pavarčius sporto žurnalus daug lietuviškų pavardžių užtikiname geriausių golamušų sąrašuose minėtoje apylinkėje. Taigi, rungtynės žada būti įdomios visapusiškai. Mūsų komandos sudėtį bandysime nuspėti penktadienio numery.

LSK moterų krepšinio komanda, tą pačią dieną bandys jėgas su gana stiproka amerikiečių ekipa. Rungtynių pradžia 7 val. vak., ir tai griežtai punktualiai, nes jau 8 val. Aprišimo parapijoje įvyksta didelis koncertas — šokiai.

Girti LSK parengimus būtų tas pats, kaip Pensilvanijon anglis vežti! Kas iki šiol į betkokią panašų parengimą neturėjo laiko ateiti, tik galėtis turėtų. Atsilankę turėjo progos patirti, kad puiki nuotai-ka, vyraujanti visuose parengimuose, sugebėjo patraukti ne vien tik visą mūsų paslan-kaunimą, bet ir didelę dalį mūsų visuomenės "grietinėles", kuri nepraleidavusi progos praleisti keletos linksmų valandėlių. Jokūbas Stukas, atlikęs televizijos programą, atskubė į parengimą su visu savo ansambliu. Dainos mylėtojams nusiskūsti nereiks. Dėl vakaro pasisekimo baimintis nereikia. Norėtume tik priminti, kad norintieji turėti kelėtą linksmų atsigai- vimo valandėlių tepasirodo Aprišimo parapijos salėje 8 val. Tuo pačiu jie parems ir lietuviškąjį sporto sąjūdį.

Atletas

DISPLAY

PROSPECT DINER:
211 Park Ave.
Hartford, Conn.
Open Friday—Saturday
all night AD 3-9094
Owned and operated by
Daniel J. Cooney & John B. Delansy
Dinning room available for small parties

AUTO INSURANCE
F. S. I.
Certificates for 1957
License secured immediately
Large Savings—Easy payments
Julius Becker
555 E. Tremont Ave.
1 Block East of 3rd Ave.
CY 9-8500

GIFT FOR THE SICK
Enrollment in the Novena to Our Lady, Health of the Sick. Card will be mailed to address you send.
Offering \$1.00
Shrine of Our Lady Health of the sick
Vista Maria 1 Cragmoor, N.Y.

"THE HOLY WILL OF GOD"
This is our motto—Why not make it yours and dedicate your life to the Cause of Christ in foreign and home missions by teaching, caring for the sick, aged, orphans, lepers, and instructing pagans? Write: Sisters of St. Joseph of Cluny, Brenton Rd., Newport, R. I.

"WHERE DANCING IS A PLEASURE"
XAVIER LYCEUM
6th Ave. & President St., Brooklyn, N. Y.
Continuous Music by Pat Barry
Every Sunday night
20 years and over
Donation \$1.00
Near Union St. BMT Station.

NURSING CARE
AGED SENILE
Propositional Care Optional
Private or Semi-Private-Bath
Reasonable Rates
Near Transit and Parkway
IN 3-3253

GENERAL NURSING
Young Men and Women
Baby nursing—Care of alcoholics
Nursing Companions
Jobs waiting with excellent salaries
Classes — 9:30 AM To 8:30 PM Monday to Friday
Hospital affiliated
International Reid Services
749 Broadway
New York City
AL 4-3453

Stephen Bredes Jr. ADVOKATAS
37 Sheridan Ave.
Brooklyn 8, N. N.
Tel. APllegate 7-7083

Skaitykite "Aidus" 680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y.

TRAVEL AGENCIES
THOMSON A. M. & CO.
World Wide Individual Tours
Cruises — Honeymoons
Air and Sea Reservations
14 E. 28th St., N. Y. C.
MU 6-0757

SAVE — \$97
ON AIR FARE TO EUROPE
(With Stopovers Too!)
Normal Tourist Roundtrip Fare To Paris — \$558.00
Excursion Roundtrip Fare \$461.00
To be sure, make your reservations early, while we can offer choice dates.
Also — ask about our Tours our Tours Through Europe No Abilitation. No Charge!
Free Ticket Delivery
CAVALIER TRAVEL
254 Knickerbocker Ave. Brooklyn 37, N. Y.
HY 7-2947
Ask for Mrs. Stewart
Tours Excursion 15 Days Plus 2 Traveling Days.

McGETTIGAN'S TRAVEL BUREAU
Air and Steamship tickets
Tours — Cruises
Resorts — Hotels
Reservations
32-58 Chestnut St., Philadelphia, Pa.
EVERGREEN 6-1331
Kalbame lietuviškai

G. SIMONELL & BROS.
50 years serving Travelers
Airline, Steamship accommodations
Member of ASTA Travel Agents
228 Lafayette St., N. Y. C.
CAanal 6-6716

ALL TOURS TRAVEL AGENCY
Personalized Services
Free of cost
Domestic and International
Tours and Cruises
Honeymoons
Vacations
Hunting and Fishing Trips,
Business & Weekend Tirps
Call Now ES 5-6862
1928 Coney Island Ave.
(Cor. Ave. P & Kings Hwy)
Budget Vacations Arranged
(Pay Later Plans)
Authorized 7 Bonded Agents
Licenced by State if
New York.

FOR HOLYDAY OR HONEY MOON VISIT THE JOLLY TRAVEL SERVICE INC.
129 St. Nicholas Ave. Brooklyn, N. Y. EV 2-8701
Serving the Travel Needs of Greater Brooklyn for 10 years
Hotels, Tours, Honeymoons, Cruises, etc.

Through Europe
No Abilitation. No Charge!
Free Ticket Delivery
CAVALIER TRAVEL
254 Knickerbocker Ave. Brooklyn 37, N. Y.
HY 7-2947
Ask for Mrs. Stewart
Tours Excursion 15 Days Plus 2 Traveling Days.

PLANUOJI VAZIUOTI?
Lėktuvų ir laivų bilietai visur
Povestuvinės kelionės.
Ivairūs tripai.
Imigracijos patarimai.
Užsienio pašto perlaidos.
Delmar Travel Service Inc.
7310—13 Ave., B'klyn, N. Y.
TE 7-2149

PARAMOUNT TRAUER BUREAU
Bensonhurst Area
Open daily 'til 9 P. M.
Serving also Bay Ridge, Boro Park, Bath Beach and Gravesend Sections
Honeymoons
• Vacations Resorts •
• Tours—Cruises •
Free reservation to Poconos, Florida, Bermuda, Europe Etc.
Agent for
Airline & Steamship tickets
Complete & Courteous Service
CLOverdale 6-8830
7601 New Utrecht Ave.
(Corner 76th St.)

Empl. Agencies
Cooks, waitress, chambermaids, couples — kitchen help, butlers available for positions in rectories.
Apply:
Lida Bonfield Agency
Sister of Margaret Ströhman
32 E. 57th St., New York, N. Y.
PLaza 8-2236.

Travel Agencies
PLANNING TO TRAVEL?
You get world wide service for trips—tours—cruises—etc.
For Business or Holidays by consulting with
Woodstock Travel Bureau Inc.
120 West 44th St.
New York City
PL 7-0828

REAL ESTATE
REDUCED PRICE \$26,750
Point Lookout — Garden City Ave., near the bay, 7 rooms, plaster walls. 2 full baths, full cellar. 70 ft. frontage, large garage. Inquire 6 Inwood Ave., near Our Lady of the Miracles Medal church. Point Lookout or call GEneral 2-7837.

SISTERS OF MISERICORDIA WORKS OF MERCY
in Hospitals and in Social Service.
Generous souls who wish to devote their lives to the service of God are invited to write to:
Sister Saint Marcelle, 531 East 86 St., N. Y. City
RE 4-5511

WINTER GARDEN TAVERN Inc.
KABARETAS
VYT. BELECKAS savininkas
Baras, Salė vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.

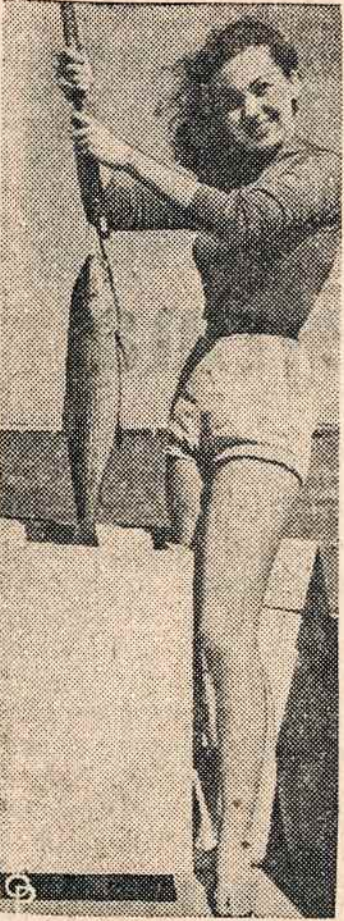

1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties) Ridgewood

Paulius Gaubys FOTOGRAFIJA
Portretas, vestuvės vaikai, įvairūs subvimai, kopijos ir t. t. Naturaliose spalvose trijų dimensijų (stereo) nuotraukos, taip gi alejiniai portretai
P. Gaubys foto srity dirbęs nuo 1926 m. (Lietuvoje, Berlyne ir Amerikoje) darba Jums padarys tikrai greit, gerai ir pigiau nei kas kitas.
85—27 88th St. Woodhaven 21, N. Y.
(BMT Jamaikos linija, Forest Parkway stotis.)
Tel.: VI 6-2164
po 6 val. vakaro. nedarbo dienom visą dieną.

Tel. APllegate 7-0349
TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS BANGA
340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN N
Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio stiprintuvai (amplifiers), plokštelijų automatai (record changers).
Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.
Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto **RCA Instituto, New York.**
Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

EVergreen 8-9794
M. and Z. Collision Works
JULIUS MALDUTIS savininkas
Sulaikstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas.
937 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

MERGAITE IT ZUVIS. Miami žuikautojų varžybose dalyvavo apie 400.000 to sporto mėgėjų.

Konsulato ieškomi asmens

- Antanaitytė - Valkienė, Antosė, iš Sakių ap.
- Baliutavičius, iš Piliuko, gyvenęs New Yorke.
- Bendaravičienė - Valinskaitė, Emilija, d. Karolio.
- Bludžius, Vytautas, s. Jurgio.
- Brinkaitė - Petkunienė, Marija.
- Cerbulėnas, Kazimieras.
- Cerniauskas, Juozas, iš Prienu, gyveno Pittsburge.
- Civinskas, Romas, s. Antano.
- Daugelavičius, Algirdas Jonas, iš Rokiškio ap.
- Giraitis, Jonas ir sesuo Ona, vaikai Kazio.
- Grigo (Grigalaukas), Filypas.
- Kaminskas, Antanas ir Vladas, ir sesuo Viktorija, iš Paredėnų k., Alytaus ap.
- Kažemekas, Feliksas.
- Kazlauskas, Pranas, sūnus Simono.
- Klevickaitė, Nina.
- Martinkėnas, Kazys, iš Dūdų k., Saldutiškio val.
- Meškauskas, Jonas, iš Pušaloto.
- Minkevičius, Juozas, sūn. Jono, iš Marijampolės ap.
- Mykolaitis, Vytautas, sūnus Jurgio.
- Noreika, Zigmas, veter. gydytojas.
- Pajeda, Kazys.
- Paliulionienė - Tamoševičiūtė, Eleonora.
- Patlaba, Stasys, vedęs Juliją Lukšytę.
- Paulauskas, Juozas, gyvenęs Chicagoje, 3517 So. Lowe Av.
- Petkunienė - Brinkaitė, Marija.
- Pilkauskas, Albinas, iš Rokiškio ap.
- Rinkevičius, Jonas ir Juozas ir sesuo Tamulynienė, Ona, vaikai Prano, iš Vilkaviškio ap., Parunkiškių k.
- Rupšys, Adomas ir Stasys, kilę nuo Varnių.
- Setkus, Juozas, iš Šaukėnų, Tauragės ap.
- Statkus, Mečys, sūnus Vaclovo.
- Striuka, Jonas, seniau gyvenęs Riverton, Illinois.
- Stundžia, Kazys, sūnus Anupro, iš Laboro parap.
- Tamoševičiūtė - Paliulionienė, Eleonora.
- Tamulynienė - Rinkevičiūtė, Ona ir broliai Rinkevičius Jonas ir Juozas.
- Uogintas, Jonas, iš Kapčiūnų k., Pušaloto val., Biržų ap.
- Valinčius, Juozas, sūn. Juozo, gyveno gal Worcester, Mass.
- Valinskaitė - Bendaravičienė, Emilija, d. Karolio.
- Valkienė - Antanaitytė, Antosė, iš Sakių ap.
- Wasermanas, Vytautas Johanas.
- Vencuskas, Juozas, gyvenęs Bostone, Grand Street.

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Susituokė

Vasario 10 Apreiškimo parap. bažnyčioje Tadas Alinskas su Renata Babarskaite. Vestuvių puota įvyko Gayheart salėje.

PLB seimas New Yorke

Seimo pravedimui yra reikalingi pinigai. Finansų komisija jau dabar priima pinigines aukas ir prašo aukotojus visokiomis progomis prisiminti šį svarbų reikalą ir visiems galimai greitesniu laiku kad ir nedidelėmis aukomis prisidėti per Finansų Komisijos narius: Adv. C. S. Cheleden, pirmininkas, Liberty Federal S. & L. Asso., Philadelphia, Pa.

Julius Paknis, pirmininkas, Schuyler S. & L. Asso., Kearny, N. J.

Ignas Budreckis, pirmininkas, Lith. S. & L. Asso., Elizabeth, N. J.

A. S. Trečiokas, Newark, N. J., Juozas Boley, New York City, Juozas Ginkus, Brooklyn, N. Y. Kun. Petras Totoraitis, Newark, N. J., Jonas Valaitis, Brooklyn, N. Y., Balys Vyliuadas Elizabeth, N. J., Adv. Stepas Briedis, jr., Brooklyn, N. Y., Mikas Klimas, Linden, N. J. ir Pranas Purnas, Jamesburg, N. J. Arba siųskite PLB Seimo išdininko adresu: A. S. Trečiokas, 311 Walnut St., Newark 5, N. J.

LIET. NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIME,

kuris įvyks vasario 17, Webster Hall, invokaciją atkalbės kun. J. Čekavičius.

N. Y. Lietuvių Taryba išsuntinėjo 2000 laišku. Taryboje yra pasiūlytųjų narių, kurie dienos darbą atdirbę, adresuoja, pašto ženklus lipo, nuolat lanko visus susirinkimus. Tą visa aukoja Lietuvos laisvei atgauti.

Kai mūsų broliai tėvynėje aukoja savo gyvybę, mes pykstame, kad programos ilgos, kad mes nusišėdime. Persvarsuokim iš viso, kokie mes esame kovotojai, kad dėl Lietuvos reikalų nenorim ateiti į minėjimą, nenorim bilieto į minėjimą nusipirkti, nenorim nei dolerio paaukoti. Nors kiti paaukvoja ir šimtus, bet daug kas neduoda nieko, visai moja ranka. Kas nekovoja už laisvę, tas nėra vertas jos. Mažesnės lietuvių kolonijos daug daugiau suaukvoja. Mes, tokia didelė New Yorko kolonija, aukomis visai nepasižymime.

Kur dingio mūsų patriotizmas?

Lietuva dar pavergta, laisvė dar sutrempta, daugel lietuvių į Sibirą išvežta. Tylėti, nesiaukoti, ignoruoti minėjimą yra tautinė nuodėmė.

P. J. Montvila

G.N.

Didelį koncertą

kovo 24, Schwaben Hall, rengia antikomunistinio fronto N. Y. skyrius. Pirmą kartą programoje dalyvauja pavergtų tautų vienetai. Lietuviškoje dalyje dalyvauja: Vitalis Žukauskas, Vincė Jonuškaitė, V. Sabaliauskienė, A. Mrozinskas, J. Zilevičius.

Lietuviai profesoriai

sv. Jono kolegijoje, kuri turi tris skyrius, vieną iš jų Jamaicoje, N. Y., dėsto ir du Amerikos lietuviai profesoriai: chemiją — prof. John A. Skarulis ir domininkonas B. Žvirblis, filosofijos katedros asistentas.

Jūrų skautai

"Audros" laivas pavasario gale planuoja surengti pirmą didesnio masto vakarą, kurio metu bus iškilminga sueiga ir paskaita. Meninei programai manoma paruošti vaidinimą ar montažą su tautiniais šokiais ir dainomis.

Tautinių Organizacijų Komitetas

mini Liet. nepriklausomybės šventę vasario 16. Pamaldos 10 val. tėvų pranciškonų koplyčioje, 6 v. v. Liet. Piliėčių Klube, 280 Union Ave., Brooklyn, Gen. Konsulo J. Budrio žodis, adv. N. Rasteno (iš Baltimorės) paskaita ir meninė dalis: op. solistė Vincė Jonuškaitė, muz. Aleksas Mrozinskas, dramos akt. V. Žukauskas ir R. Kisielius. Po meninės dalies banketas ir šokiai.

Moksleiviai ateitininkai

Sausio 26 įvyko specialus New Yorko M. Pečkauskaitės Moks. Atkū Kuopos susirinkimas Moks. Atkū Sąjungos Centro Valdybos pirm. Jono Šoliūno atsilankymo į New Yorko padanges proga. Buvo trumpas MAS CV pirm. pranešimas, o po susirinkimo kuopos valdybos ir globėjų posėdis.

Tą pačią dieną (sausio 26) pasirodė pirmas numeris jau anksčiau planuoto kuopos laikraščio "Jaunystės Kelio". Jis turi 4 psl., kuriuose telpa rimtų dalykų ir juokų, žinių ir sporto skyriai. Laikraštėlis bus leidžiamas bent vieną kartą per mėnesį, jeigu ne dažniau. "J. K." redaguoja G. Naujokaitis, E. Adomaitis ir E. Remėza.

Vasario 9 Apreiškimo parap. mokyklos patalpose įvyko kuopos bendras susirinkimas, kuriame buvo paminėta Vasario 16.

NEW YORKO LIETUVIŲ TARYBA

Vasario 17, sekmadienį, Webster Hall, 11 St. ir 3 Ave., New Yorke

rengia

Lietuvos Nepriklausomybės Minėjimą

Minėjime sutiko dalyvauti ir kalbą pasakyti kongresmanas DANIEL J. FLOOD.

Iš lietuvių kalbės JUOZAS TYSLIAVA.

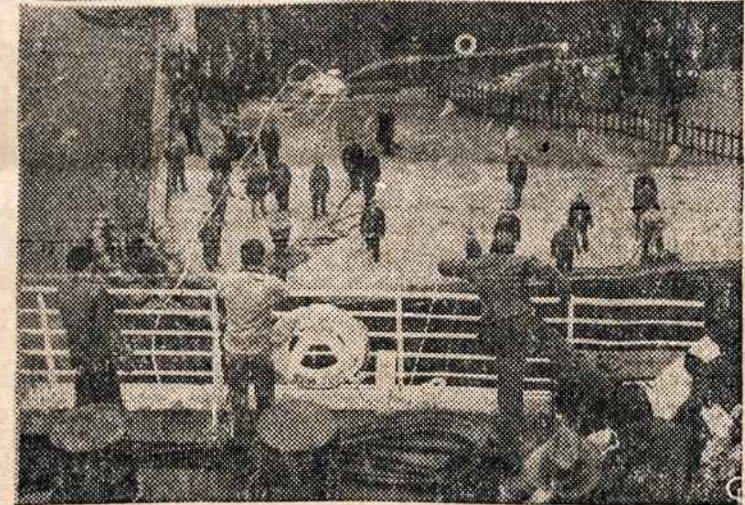
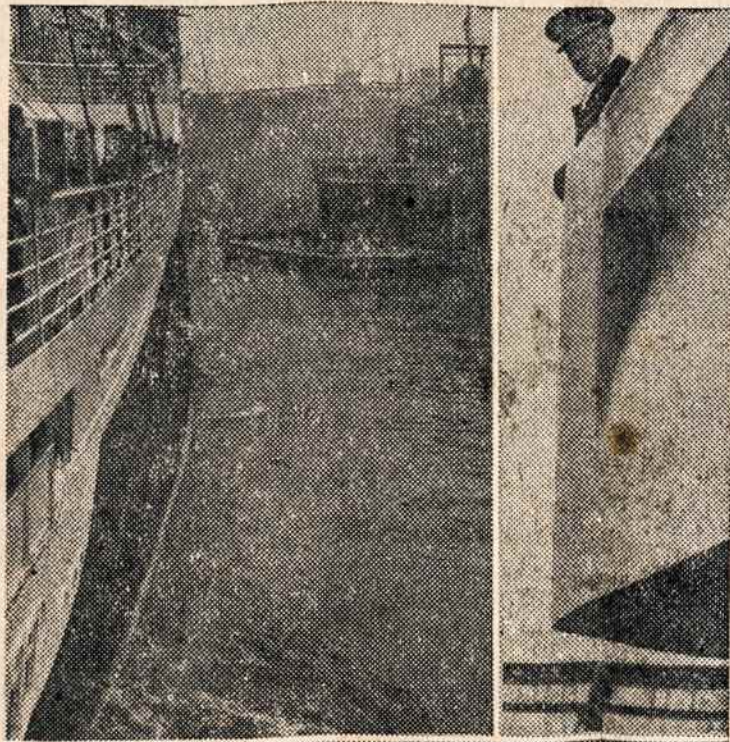
Meninę programą išpildys: OPERETĖS CHORAS, vadovaujamas muz. J. STANKŪNO, kuris tai progai parengė naujų dainų; solistas ARNOLDAS VOKIETAITIS iš Washingtono, pagarsėjęs TV dainininkas.

Akompanuoja ALEKSAS MROZINSKAS.

PRADŽIA 4 VAL. P. P.

Kviečiame visus kuo gausiausiai minėjime dalyvauti.

NEW YORKO LIETUVIŲ TARYBA

UNITED STATES keleivinis laivas savo jėgomis išplaukia iš New Yorko uosto, nes vilkikai streikuoja.

Bostono Kultūros Klubo susirinkime vasario 2 paminėta Lietuvos Valstybės teatro 35 metų sukaktis. Rašytojas S. Santvaras, aktyvus šio teatro dalyvis beveik visą 35 metų laikotarpį, vaizdžiai ir turiningoje paskaitoje nušvietė šio teatro "pavasari ir žydėjimą", pailiustruodamas gausiomis nuotraukomis. Gyvos diskusijos rodė didelį susidomėjimą. Vėliau Vyt. Strolia su savo draugų amerikiečių kvintetu pučiamais pagrojo 3 kamerinės muzikos dalykus, vieną iš jų — kompozitoriaus Šimkaus.

Akademiinių skautų sąjūdis

Bostono skyrus vasario 23 d. 7 v. Tautinės Sąjungos saumose, 484 E. Fourth St., So. Bostone, rengia skautybės jubiliejaus minėjimą — iškilmingą vakarienę. Programoje — R. Šilbajorio paskaita. Meninę dalį išpildys Bostono mergaičių trio, vad. muz. J. Gaidellui, solo dainas atliks Danutė Pareigyte ir Daiva Mongirdaitė, deklamuos Alg. Gustaitis. Mergaitėms pagei-

daujama vakarinės suknelės, o vyrams — tamsūs kostiumai. Veiks skautiškų eksponatų parodėlė. Po vakarienės šokiai.

MIRUSIEJI

Po gedulingų pamaldų šv. Petro parapijos bažnyčioje palaidoti:

Jonas Grinkevičius (vasario 2) 83 metų. Velionis gyveno 9 Hesston Terrace, Dorchester. Nuliūdime paliko brolių Palaidotas šv. Marijos kapinėse.

Antanas Labalaukis (vasario 5) 63 metų. Velionis gyveno 159 H St. So. Boston. Nuliūdime paliko seserį. Palaidotas šv. Mykolo kapinėse.

Marijona Andriulienė (vasario 6) 82 metų. Velionė gyveno 181 D St. So. Boston. Nuliūdime paliko sūnų ir dukterį. Palaidota N. Kalvarijos kapinėse.

BOSTON, M85S.

**BARASEVICIUS ir SONUS
FUNERAL HOME**
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. Andrew 8-2590

**WAITKUS
FUNERAL HOME**
197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermentis dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemaisiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

NEW YORKAS

Tel. EVergreen 7-4335

Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYCIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS—Direktorius
ALB. BALTRONAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770

Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

**J. B. SHALINS-
ŠALINSKAS**
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteklam garbingas laidotuvas
Koplyčios nemokamai visose
miesto dalyse; velkia ventilacija
Tel. Virginia 7-4499

**William J. Drake-
Dragūnas**
LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas JAMAICA 6-7272

LABOR TEMPLE ANGLŲ KALBOS PAMOKOS

suaugusiems
prieš piet ir vakarais
Asmeninis instruktavimas.
Moderniški metodai.
Zemos kainos.
Pavasario registracija prasideda trečiadienį, vasario 6.
Registracijos valandos:
10—11 ir ryto ir 7—8 v. v.
242 East 14 St., N. Y. C.

INCOME TAX — kitokių mokesčių, pilietybės bei kitais reikalais Jums patarnauja

VYTAUTAS VEBELIŪNAS

Accountant & Tax Practitioner
100—21 89th Ave., Richmond Hill, N. Y.
Telefonas: VI 6-9029

Darbo valandos: Treč. Ket. Penkt. 6 P. M. 9 P. M.
Šeštadieniais 9 A. M. 6 P. M.
Patartina telefonuoti prieš atvykstant. Klientams paprasius, patarnavimas vyksta į namus ar prekybos vietą.

BROOKLYNO VAIDINTOJŲ TRUPE

savo veiklos 5-čiui paminėti

APREIŠKIMO PARAPIJOS SALĖJE

NO. 5th IR HAVEMEYER GATVIŲ KAMPAS

VASARIO 23 (ŠEŠTADIENĮ)

vaidins

F. Neveravičiaus 6 pav. pjesę su prologu

"PRIEŠAI"

Režisuoja dramos akt. VITALIS ŽUKAUSKAS

Dekoruoja dail. J. JUODIS

Pradžia 6 val. vakare (punktualiai)

Po vaidinimo šokiai, grojant Joe Thomas orkestrui

Įėjimas: auka \$2.00 ir \$1.50; šokiais: \$1.25

Maloniai visuomenė kviečiama atsilankyti!

LIETUVIŲ SPORTO KLUBAS

NUOŠIRDŽIAI KVIĘCIA JUS Į

RENGIAMĄ

KONCERTA-VAKARA

ŠEŠTADIENĮ, VASARIO 16 d. 1957

APREIŠKIMO PARAPIJOS SALĖJE

NORTH 5th IR HAVEMEYER STS.,

BROOKLYN, N. Y.

Programoje: VASARIO 16-sios MINĖJIMAS
"RŪTA" ANSAMBLIO MENININKAI
STAIGMENOS

Šokiams gros R. Butrimo orkestras. Veiks vaišingas ir gausus bufetas

PRADŽIA: 8 Val.

ĮĖJIMAS—AUKA \$1.00

Tą pačią dieną, 3 val. p. p. New Farmers Oval įvyks draugiškos futbolo rungtynės WATERBURIJO LIETUVIŲ S. K. "GINTARAS" — L. S. K.

Draudimo reikalais, taksų (Income Tax) paruošimui, notorinių dokumentų tvirtinimui

kreiptis pas

Juozas Andriušis

GENERAL INSURANCE BROKER
CONSULTANT - NOTARY PUBLIC

Užpildomi federaliniai bei valstybiniai taksai, tvirtinami įvairūs dokumentai.

Ivairiose draudimo įstaigose apdraudžiama automobiliai, namai, baldai, bizniai ir asmeninis turtas nuo ugnies ar įvairių rūšių atsakomybės bei pavogimo. Save galite apsidrausti nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos, kartu apmokant ir ligoninės išlaidas.

Gyvybės apdraudimas — TRAVELERS INS. CO., Hartford, Connecticut

Greitas ir sąžiningas patarnavimas.

Kreptis: šikiadieniais 9 val. ryto iki 8 val. vak.

Juozas Andriušis

87—09 Jamaica Ave.

Woodhaven, 21, N. Y.

Virginia 7-4477